

# FLOR DE CARD



SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

Associació P. Forana  
Princesa, 24  
07240 Sant Joan



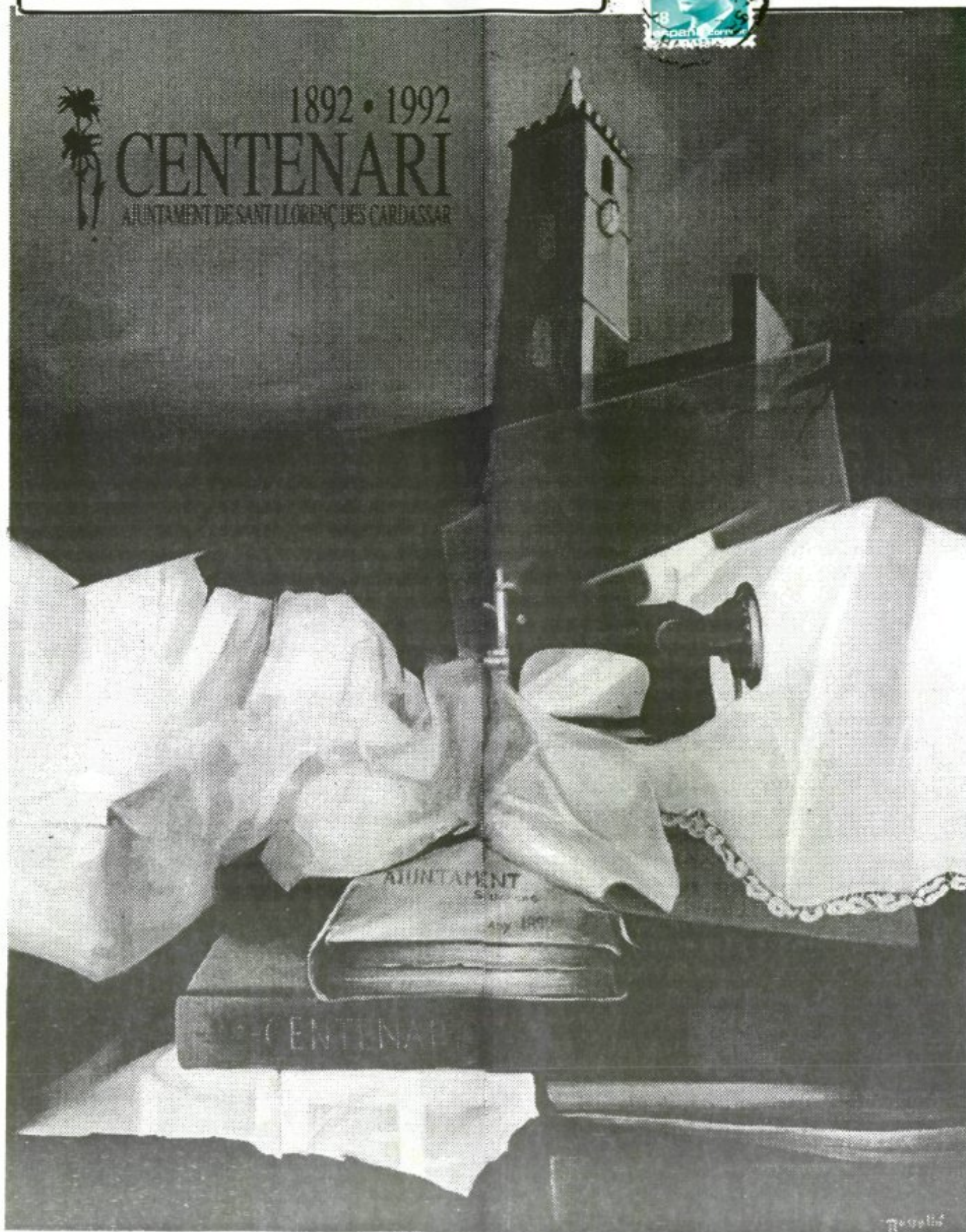
1992 - N° 163



1892 • 1992

## CENTENARI

AJUNTAMENT DE SANT LLORENÇ DES CARDASSAR



M. Gual



## Asfalt

No hi ha dubte que una de les novetats que més donaren què xerrar durant el mes passat, sobretot per als veïnats implicats, fou l'inici de l'asfaltada dels carrers. Després de gairebé nou mesos de llevar pols, la veritat és que ha caigut bé que s'escampàs una bona capa d'asfalt, la qual, apart de millorar considerablement la imatge dels carrers, estalvia molta feina a les mestresses de casa. I posats a alabar, també s'ha de reconèixer que és molt millor asfaltar-ho tot d'una vegada que no omplir el poble de "parxes", tant des del punt de vista estètic com per evitar futurs clots.

Però... per desgràcia totes les coses tenen un però, i aquesta no n'és una excepció. Hi ha una sèrie de consideracions que creim que s'han de fer, sense que comportin de cap manera deixar de reconèixer la feina feta i la millora en comparació amb el què teníem.

La primera d'elles és que hauria estat millor llevar l'asfalt antic dels carrers -com s'ha fet a poquíssimes i molt assenyalades excepcions-, ja que d'aquesta manera alguns empedrats han quedat a nivell de carrer o parda-vall, cosa que pot provocar, d'una banda, que els dies de pluja considerable l'aigua entri dins les cases, i de l'altra que els desaiguaments que no estan damunt els empedrats quedin coberts per l'asfalt. És ver que això comportaria una despesa adicional, però també ho és que, una vegada posats, la diferència tampoc no seria abismal. D'aquesta manera si qualcú no vol beure haurà d'alçar el portal i les tuberíes, amb la qual cosa el problema, una vegada més, s'ha traspasat als particulars.

La segona que, segons afirmà el batle en el ple ordinari de maig, l'Ajuntament no ha demanat preu al concessionari, i això que la millora comportarà un considerable augment del pressupost. Així que en Melcion Mascaró s'haurà estalviat, segons el Partit Popular, l'haver de fer dues s'íquies, el tallar l'asfalt antic amb un disc per facilitar la col.locació de la nova capa i, per acabar d'arrodonir el negoci, comptarà amb uns "extres" sobre el preu original. Hem de reconèixer que haurà estat un bon negoci.

I la tercera, ja per acabar, que esperam que aquesta asfaltada general no suposarà aparcar el pla d'embelliment del nostre casc urbà, amb l'eixamplament dels empedrats, sembrada d'arbres i racionalització de la circulació rodada. Altrament ens hauríem deixat enlluernar per una indiscutible millora i no veuríem les moltes altres necessitats de què està mancat el nostre poble.

## Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca).

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Telèfon: 569119

Publicitat: Maria Galmés \* Telèfon: 569509

Maig de 1992

Número 183

Edita: Centre Cultural Card

Imprimeix: *Apóstol y Civilizador* (Petra)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Joana Domenge

Felip Forteza

Maria Galmés

Guillem Pont

Guillem Quina

Antònia Servera

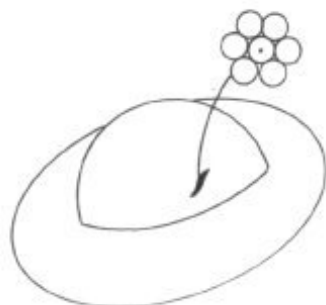
Guillem Soler

## Col.laboren

Miquel Rosselló	Centenari	Portada
Josep Cortès	Espellades	3
	Confraria de Tastavins	8
	Crònica informal	10
	Tal dia com avui	18
Aina Salas	Tertúlies: <i>Cine</i>	4
Ignasi Umbert	Governar amb minoria	9
Sol, i de dol	Batec	11
Confirmació '92	Notícies	12
J. Llull Vives	Ciclisme	13
Bassa/Calafat	Son Carrió en festa	14
PSOE	Ajuntament	15
Xesc Umbert	El temps d'abril	16
Jaume Galmés	Poesia	17
	Notícia de Manacor	19
Toni de ses s'íquies	Biblioteca	17
Lufs Olivera	Escrivá de Balaguer	20
Maria Galmés	Si lleu...	22
	Demografia	22
	Comptabilitat	
M.M.Ramón	Gabinet de Terminologia	23
Guillem Pont	Sant Llorenç, ahir	24
Bel Nicolau	Distribució	

## Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.



Mirau si mos hi haurà anat bé, amb aquesta vaga general que feren es funcionaris de s'Ajuntament per protestar contra es decret que regularà, entre d'altres coses, es subsidi d'atur.

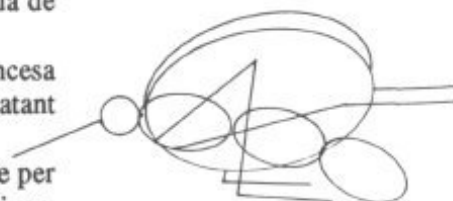
D'aquesta manera, amb lo que els descomptaran de sa paga de final de mes, per ventura podran pagar algun d'ets aïrassos que vénen arrossegant des d'estona, que n'hi ha que vos dic que frissen ferm!

I és que una ajudeta a ses arquas municipals sempre ve bé. Ja se sap que Déu escanya, però no ofega.

S'altre dia em vaig despertar suant, tot assustat, perquè somiava que una banda de mafiosos em donava una pallissa amb una calça plena d'arena.

Sa realitat, emperò, era que es cops provenien de sa meva dona, que, més encesa que un mixto i cansada de sentir-los borinejar ran de s'orella, s'entretenia matant moscards amb so coixí.

Jo no sé com hauria anat si no s'hagués fet sa campanya, però sa veritat és que per ca nostra se'n veuen molts de sa mida d'es tallanassos. Tenen collons d'engreixar-los en lloc de fer-los fer sa pell!



## Els deu manaments dels verds (Extret de la revista d'El País)

### 1.- Estalvia energia a ca teva

Tudar-la no augmenta la teva qualitat de vida. Apaga els llums que no necessitis; optimitza l'ús dels electrodomèstics, especialments els grossos: gelera i rentadora. Serà bo per al planeta i, de pas, per a la teva butxaca.

### 2.- Tanca l'aigua

La seva conservació és vital. Millor la dutxa que el bany: pots estalviar fins 230 litres cada vegada. No estiris debades la cadena. Redueix el volum de la cisterna introduint-hi una botella plena d'arena. No posis en marxa la rentadora fins que sigui ben plena. En netejar-te les dents, no deixis l'aixeta oberta.

### 3.- No produeixis fems

Cada família espanyola genera com a mitja anual el volum de deixalles equivalent a la casa on habita. Disminueix la teva producció de fems. Compra productes poc envasats. No empris articles d'usar i tirar. Refusa prospectes gratuïts.

### 4.- Utilitza envasaments bons per al medi ambient

Opta pels productes que vénguin

envasats en recipients ecològics, com cartrons tipus *tetrabrick* o botelles de vidre retornables. Rebutja les llaunes de begudes o les botelles de PVC. Evita els aerosols, especialment si duen propulsors fluorocarbonats.

### 5.- No emmagatzemis un arsenal químic

Abrillantadors, ambientadors, anti-congelants, detergents, aerosols, piles, pintures... Usa lleixiu amb moderació. Les piles gastades retorna-les on compris les noves. Mai no tiris productes químic per l'excusat.

### 6.- Limita l'ús dels plàstics

Els plàstics són costosos de produir, no es degraden a la naturalesa i resulten difícilment reciclables. Porta les teves pròpies bosses a la compra. Reutilitza les bosses del supermercat per guardar els fems. No compris productes massa embolicats.

### 7.- Estalvia paper

Per fer una tona de paper s'han de talar més de 7 quarterades de bosc. El consum anual d'Espanya obliga a tallar 20 milions de grans arbres. Tres mesures individuals urgents:

consumir menys paper, adquirir paper reciclat i enviar a reciclar tot el que sigui possible.

### 8.- Usar el cotxe racionalment

Procura utilitzar-lo només quan sigui necessari. Per la ciutat és millor caminar o emprar els transports públics. Quan compris un cotxe nou mira que utilitzi gasolina sense plom, que consumeixi poc i que disposi de catalitzador.

### 9.- Cuida el camp

Quan vagis al camp deixa la naturalesa tal com l'has trobada. Du-te'n els fems. No *invadeixis* la naturalesa amb el cotxe. La pràctica del totterreny i del motocross salvatge està destruint moltes zones rurals.

### 10.- Pensa globalment i actua localment

És important estar al dia dels grans problemes del medi ambient del planeta, però no per això has de badar en defensar el teu entorn pròxim. Pressiona el teu ajuntament perquè prengui mesures. Evita, a l'hora de fer la compra, els productes nocius per al medi ambient.



## Cine

Texte: Aina Salas  
Fotos: Josep Cortès



Mos va parèixer adient que "sa tertúlia" parlàs en aquesta ocasió de cinema. Ara mateix, és un tema que té una certa ressonància en es mitjans de comunicació, perquè està passant un cas curiós i, certament, lamentable. És un fet que es veu una quantitat molt grossa de pel·lícules, que p'entura no se n'havien vistes tantes mai, però ses sales de cine romanen gairebé buides. I això és més greu de lo que sembla a primera vista, perquè, de moment, s'única font d'ingressos que té sa indústria d'es cine és es percentatge damunt ses entrades a ses sales. És cert que per part de sa televisió i també de s'administració se donen unes ajudes o subvencions, però són insuficients per donar suport a sa indústria cinematogràfica i deixen sense beneficiar ets artistes. Aquests, ara mateix, reivindiquen uns drets econòmics que jo pens que tenen, ja que se passen ses seves pel·lícules per televisió o se fan còpies de video.

M'agradria molt que es món cinematogràfic encertàs en sa llei que proposen, que solventassin es seus problemes i que ets artistes, actors i actrius poguessin fer feina en lo que realment és lo seu: actuar. Jo pens que per ventura no estan lo a gust que toca, fent feines que no són prò-

piament ses seves: presentadors de televisió, cantadors, publicitat... Crec que, maldament mos donin es cine dins ca nostra, s'ha de trobar sa manera de pagar un mínim d'entrada, perquè sinó me tem que l'acabarem de matar. I si el matam, a sa televisió no li quedarà mé remei que fer de cada vegada més concursos. I me pareix que ja n'hi ha ben a voler.

N'Antoni Caldentey "Saletes", en Pere Santandreu "de Sa Central" i en Perico Pascual "d'es Camp Rodó" tengueren s'amabilitat de passar una vetlada amb noltros parlant d'es cine a Sant Llorenç.

**Flor de Card.-** ¿Què era es cine a Sant Llorenç i quins eren es vostros clients?

**Pedro.-** Hi venia tothom. Com anècdota diré que un d'es millors clients era en Pep Mosca, que venia acompanyat de son pare i sa mare. No fallaven mai. Es cine era una cosa molt important i sa gent hi anava moltíssim. Sempre procuraven col·locar-se més o manco en es mateixos llocs.

**Perico.-** Hi havia una banda en què es butaques eren més encertades i, per tant, tenia més pressa.

**F.C.-** Quan se va obrir es primer cine?

**Miquel.-** Deu fer una cinquantena d'anys. Me recorda que sa primera pel·lícula se titulava *Hogueras en la noche*. Jo parl d'es cine sonor. Abans ja n'havien fet de mut.

**Pedro.-** Sí. L'amo en Rafel Mitjana era es maquinista. Però d'això fa un caramull d'anys, noltros no érem nats, encara. Es cine sonor era una cosa grossa. Tothom hi anava.

**F.C.-** I ses dones, no pagaven?

**Miquel.-** Sí que pagaven, però es diumenges les donàvem una entrada gratuïta p'es dijous.

**Pedro.-** Això era perquè allà on anaven ses dones ets homos les acompanyaven. S'haver-hi dones en es cine era un ganxo.

**Perico.-** Arribàrem que no les ne



donàrem. Ses dones entraven sense pagar i res més.

**F.C.-** I com és que agafàreu aquesta tasca de dur es cine?

**Perico.-** Perquè volfem fer *varietes*. Aquest va ser es motiu.



**Miquel.-** Res, res. L'agafàrem i diguérem que posaríem cent duros per hom. Mos pensàvem que fèiem tot lo món i sols no bastaren ni p'es primer programa.

**F.C.-** Ja devfeu ésser aficionats. Vos devia agradar molt...

**Perico.-** Sí, això sí.

**Pedro.-** Per noltros era un entreteniment molt gros.

**F.C.-** I s'assumpto legal? Tenieu problemes en aquest sentit?

**Pedro.-** No. Havíem de tenir es local en condicions i quatre cosetes més.

**F.C.-** I ses pel·lícules, com vos arribaven?

**Pedro.-** Les teníem de diferents maneres. Aanàvem a Palma a cercar-les i també venien representants de Barcelona a oferir-mos lots, perquè no se podia comprar una pel·lícula tota sola. Havies de comprar un lot.

**Perico.-** Es aquell temps ses distribuïdores feien lo que volien, perquè hi havia més demanda que oferta. Ara és al revés.

**Pedro.-** Un *handicap* molt gros que tenfem era que dins un poble tan petit hi havia dos cines.

**F.C.-** Que hi havia molta competència?

**Miquel.-** I molta, vetua-el-món!

**Pedro.-** I clar, si tu rebutjaves un lot a un venedor, t'exposaves a que s'altre cine el compràs...

**Perico.-** Quan llogàvem una pel·lícula també hi havia tot s'assumpto d'es quadros i es pasquins. Tot anava apart. Pagaves per sa pel·lícula, p'es pasquins i p'es quadros que llogaves per anunciar ses properes funcions. A's quadros els havies de tornar.

**Pedro.-** Mos agradava volt, i procuràvem fer totes ses millores possibles. Compràrem maquinària nova i també va ser molt curiós quan forràrem sa sala de paper. No se va sentir res perquè es paper va fotre sa sonoritat. Tot d'una el llevàrem i el forràrem de tela.

**F.C.-** I que féreu molts de duros?

**Pedro.-** No. Si an es final de sa temporada bastava per un dinar ja mos donàvem per satisfets. Tot ho posàvem per millorar ses instal·lacions.

**Perico.-** Es cine era molt barat, perquè un no deixava pujar es preus a s'altre. Així hi havia gent que anava quatre vegades an es cine cada setmana. A Sant Llorenç era es poble més barat de sa comarca.

**Pedro.-** A altres llocs es cines se posaren d'acord i pujaren es preus, de manera que tots fossin iguals, però aquí noltros dúiem s'homonia d'anar an es mínim.

**Perico.-** Quan tenfem ple mos era igual fer quebres.

**F.C.-** Quina pel·lícula és sa que ha batut es *record* d'assistència?

**Pedro.-** Jo crec que *Siete novias para siete hermanos* hi deu fer prop.

**Miquel.-** No. *La parisina* li va guanyar bé.

**Pedro.-** I de sa pel·lícula *El monumento* férem s'estrena a Espanya. També va ser un èxit, això.

**Perico.-** I *West side story* fou un

fracàs.

**Pedro.-** A mi m'havia agradat molt i la duquérem encara que fos caríssima, i no va agradar gens.

**F.C.-** I per decidir quines faríeu, quins criteris seguíeu?



**Miquel.-** No en fèiem cap que no l'haguéssim vista, i era complicat posar-se d'acord.

**Pedro.-** Pensau que érem catorze.

**F.C.-** Qui eren es maquinistes?

**Perico.-** En Toni Parrino, en Mauri i en Pedro.

**F.C.-** I havien de mester carnet, per això?

**Perico.-** De tot d'una, no: llavonses en Pedro se'l va fer.

**F.C.-** I com és que sa pel·lícula se tallava tantes vegades?

**Pedro.-** Es motiu principal era que es carbons que feien es llum d'es focus s'acabaven, i llavonses no quedava més remei que aturar per canviar-los. Després compràrem un aparell més gros que durava quasi tota sa pel·lícula.

**Miquel.-** Ses pel·lícules se tallaven molt i les havíem de confegir. També mos venien es rollos separats i, clar, tot això feia que moltes vegades mos haguéssim d'aturar.

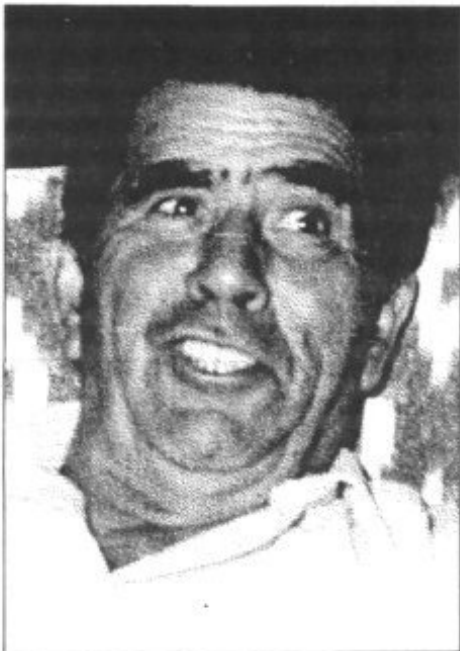
**F.C.-** I qui vos va ensenyar a manejar tot això?

**Perico.-** En Toni Parrino i en

**Mauri** eren es qui en sabien des d'es principi.

**F.C.-** Quina capacitat tenia sa sala?

**Perico.-** Hi cabien unes quatre-centes places, però posàvem cadires i què sé jo! Obríem se portes i hi havia gent fins i tot per s'escala d'es galliner!



**Pedro.-** Quan no hi cabien era quan més volien entrar.

**Miquel.-** Quan fèiem una pel·lícula de cant, de n'Antonio Molina, na Rocío Dúrcal o *El padrecito*, d'en Cantinflas, hi venia una gentada increïble.

**F.C.-** I feien molt de renou?

**Perico.-** No els en deixàvem fer. Sempre hi havia qualcú que se desmandava, però els estàvem molt damunt.

**Pedro.-** Es cine d'allà baix era bo de controlar perquè només tenia un passadís. A *ca na Sorrilla* era més complicat.

**F.C.-** ¿I bregues perquè hi havia homos que se dedicaven a palpar ses al.lotes, que en tenguéreu? Jo record a Manacor que, a vegades, s'arribaven a barallar tant que havien d'aturar i encendre es llums per posar un poc d'orde.

**Miquel.-** Ja, ja. Sí, també en vérem de bones, però anaven an es ga-

lliner, que també hi podien fumar.

**Pedro.-** No els deixàvem reprendre. Hi has d'estar molt damunt perquè si ho deixes fer gros no hi ha qui ho aturi.

**F.C.-** I ses autoritats, vos feien es comptes?

**Miquel.-** Una temporada sa Guàrdia Civil venia cada vespre per veure si hi havia menors.

**Pedro.-** Dins cada pel·lícula venia sa fulla de censura i tenies s'obligació d'anunciar-ho.

**Perico.-** Pensa que ses classificades 3-R només les podien veure a partir d'es 21 anys.

**F.C.-** I fèieu ets ulls grossos o els deixàveu passar?

**Miquel.-** Si veinen tots sols t'exposaves, ara, si venien amb son pare o sa mare era com si els passassis sa responsabilitat a ells, idè.

**Pedro.-** Si venia un al.lot acompanyat de sa família, a sa porta li deies: *Bé, si vengués qualcú procura amagar-te un poc*, i s'acotava o se tapava amb s'abric.

**F.C.-** I es rector, s'aficava amb voltros?

**Pedro.-** A noltros no mos va dir res mai. No sé si va donar informació a qualcú, però directament, no. A sa porta de l'església aixímateix posava sa classificació moral.

**Miquel.-** No crec que donàs informes.

**Perico.-** Hi havia uns inspectors, i sobretot un, que mos va posar tres o quatre multes perquè hi havia al.lots.

**F.C.-** I ets al.lots pagaven igual que es grans?

**Perico.-** No, ets al.lots pagaven més poc.

**Pedro.-** Darrerament mos controlaven més ses entrades.

**Miquel.-** Procuràvem fotre-les-ne qualcuna. Sempre teníem dos bloquets per si de cas, i mostràvem es que més mos convenia.

**Pedro.-** És que lo més dolent és tenir antecedents de cara an ets imposts, i també de cara a ses distribuïdores, perquè feien pagar per lo que

esperaven que s'ompliria sa sala. És a dir, que maldament sempre poguéssim negociar es preu, era terrible dir que havies omplit molt o moltes vegades.

**F.C.-** I fèieu propaganda?

**Perico.-** En férem poca. Sa Casa Matas mos feia gratis es clicés de ses pel·lícules, a canvi de que noltros passàssim es que mos enviava de ses cases comercials.

**F.C.-** I de sa mort d'es cine a ses sales, qui en té sa culpa?

**Pedro.-** (rotundament) Es cotxo.

**Miquel.-** Jo crec que ha estat sa televisió.

**Perico.-** Per a mi és sa llibertat que hi ha ara, que tothom va allà on vol. Jo crec, com en Pedro, que ha estat es cotxo.

**Miquel.-** Però amb so cotxo podries anar a més cines, i hi va molt poca gent...



**Pedro.-** Sa televisió ha col.laborat amb so cine perquè no acabàs, però no és igual. A ses sales estàs per allò, més concentrat...

**Miquel.-** Sa televisió ha tengut molta culpa. En es bars també hi ha poca gent, ara.

**Perico.-** Tot hi ha influït un poc. I noltros procuràrem fer moltes coses. Hem fet seccions de capvespre p'ets al.lots, i d'horabaixa p'es grans. Més tard també férem pel·lícules "S", es dijous, però sa gent ja no hi va.

**Pedro.-** Sa mort d'es cine de Sant Llorenç va ser quan se va calar foc es



cine d'Artà, perquè nos passàvem ses pel.lícules. Sense dubte és quan hem fet ses pel.lícules millors i més aviat, perquè les fèiem dot d'una després de Palma. Era quan fèiem un passe infantil i ses pel.lícules diferents es dissabte i es diumenge. Dúiem un giro gros.

**Miquel.**- Però ja hi havia poca gent. En un parell d'anys han tancat moltes sales.

**Aina.**- Jo crec que a sa televisió hi ha molta oferta de programació, i sa gent prefereix uns consursos o unes coses més lleugeres i que no necessitin gaire concentració per seguir-les. Crec que se veia més cine quan només se podia veure sa pel.lícula o res, que no ara.

**Miquel.**- En fan moltes, de pel.lícules, per sa televisió...

**Perico.**- Ara sa gent mira es culebrones.

**Pedro.**- A més, abans sa gent s'identificava amb lo que veia, i aplaudia o xiulava lo que feien es protagonistes. I es despreci més gros que mos podien fer era que sortissin abans d'acabar.

**F.C.**- Vos sabia greu que no agradàs lo que posàveu?

**Perico.**- Moltíssim. Perquè vos faeu una idea, vos diré que un dia de

Pasco de matí en Pedro i jo partírem cap a Palma sense sebre on anàvem, per veure si trobaríem una pel.lícula per passar es capvespre, perquè sa que teníem programada no mos havia agradat.

**F.C.**- I que posàveu més pel.lícules espanyoles o estrangeres?

**Pedro.**- Era obligació posar un tant per cent d'espanyoles. Me pareix que era un 20%. I es NO-DO, igual. L'havíem de comprar i estàvem obligats a posar-lo, almanco una vegada.

**Perico.**- Una casa de Palma era sa distribuïdora, i una temporada el mos enviava una setmana a noltros i s'altra a ca na *Sorrilla*, i el mos canviàvem. Per això sa setmana que el teníem noltros el posàvem en es principi, i s'altra es temps d'es descans.

**F.C.**- A sa gent li agradava es NO-DO?

**Perico.**- Sí, sobretot si hi havia futbol o toros, sa gent el demanava.

**Pedro.**- I noltros, si hi havia futbol, ho anunciàvem.



*Agraïm an en Pedro Santandreu, en Perico Pascual i en Miquel Caldentey sa deferència que han tengut amb sa revista per parlar sobre es cine. Moltes gràcies.*

## Poesia

Uno altivo, otro sin ley,  
Así dos hablando están:

-Yo soy Alejandro el rey.

-Y yo Diógenes el can.

-Vengo a hacerte más honrada  
tu vida de caracol.

¿Qué quieres de mí? -Yo, nada;  
que no me quites el Sol.

-Mi poder.. -Es asombroso,  
pero a mí nada me asombra.

-Yo puedo hacerte dichoso.

-Lo sé, no haciéndome sombra.

-Tendrás riquezas sin tasa,  
un palacio y un dosel.

-¿Y para qué quiero casa  
más grande que este tonel?

-Mantos reales gastarás

de oro y seda. -¡Nada, nada!

¿No ves que me abriga más  
esta capa remendada?

-Ricos manjares devoro.

-Yo con pan duro me allano.

-Bebo el Chipre en copas de oro.

-Yo bebo el agua en la mano.

-Mandaré cuanto tú mandes.

-¡Vanidad de cosas vanas!

¿Y a unas miserias tan grandes  
las llamáis dichas humanas?

-Toda la tierra iracundo  
tengo postrada ante mí.

-¿Y eres el dueño del mundo  
no siendo dueño de ti?

Yo impongo a mi arbitrio leyes.

-¿Tanto de injusto blasonas?

-Llevo vencidos cien reyes.

-¡Buen bandido de coronas!

-Vivir podré aborrecido,  
mas no moriré olvidado.

-Viviré desconocido,  
mas nunca moriré odiado.

-¡Adiós! pues romper no puedo  
de tu cinismo el crisol.

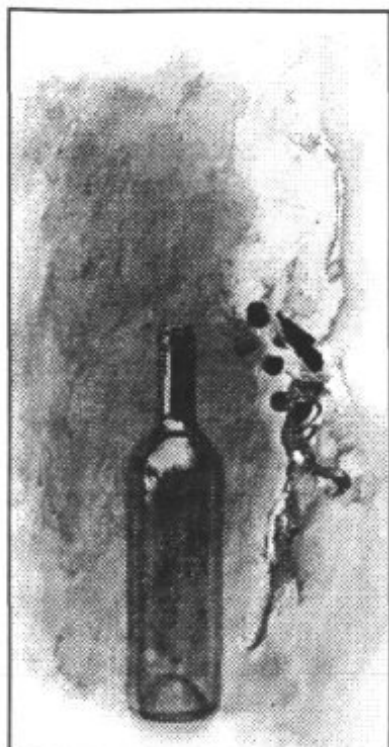
-¡Adiós! ¡Cuán dichoso quedo  
pues no me quitas el Sol!

Y al partir, con mutuo agravio,  
uno altivo, otro implacable,

-¡Miserable! dice el sabio;  
y el Rey dice: -¡Miserable!

**Ramón de Campoamor**





La confraria de Tastavins de Manacor nasqué l'estiu de 1983 per donar resposta a les inquietuds d'un grupat d'amics, amants del vi, que volien regular i donar un caire més oficial a les reunions i tastades que adesiara duïen a terme, al temps que desitjaven garantir una certa continuïtat a l'estudi de les característiques del vi. Redactaren uns estatuts a la manera dels que ja hi havia implantats per Catalunya i el País Basc i començaren les seves activitats públiques i privades.

A partir de l'any següent comencaren les mostres de vins de diverses regions espanyoles, comptant amb la col·laboració de les institucions autonòmiques de les illes i de les regions convidades. Fins ara han duit vins de Catalunya, Andalusia, Rioja, Galícia i València, i enguany ens oferiran els de Castella-Lleó.

Per als Tastavins aquestes mostres compleixen una doble funció. La primera i més important és la de donar a conèixer al habitants de les illes les varietats vinícoles d'arreu d'Espanya, i posteriorment de l'estranger. La segona, la d'obrir nous mercats als

exportadors de vins.

Com que en aquestes mostres també es presenten els vins mallorquins, el fet d'exposar-se a comparacions amb els externs ha contribuït a millorar considerablement la qualitat dels de les nostres terres, sobretot en els blancs, els quals, segons la seva opinió, ja poden competir perfectament amb els altres, cosa que fa deu anys no es podia ni tan sols imaginar.

En aquest sentit consideren que les institucions autonòmiques haurien d'organitzar alguna campanya dirigida als consumidors -potser de la línia de la "no et mosseguis la llengua"-, per exigir als restanurants que a la seva carta hi incloguessin vins mallorquins, ja que a hores d'ara hi ha una oferta ben digna.

Apart de la mostra, la confraria organitza adesiara conferències, cates, viatges i visites a bodegues a diversos punts de les illes, Espanya i França. Els actes més íntims es duen a terme al Molí d'en Roca, adquirit per la societat l'any 1987.

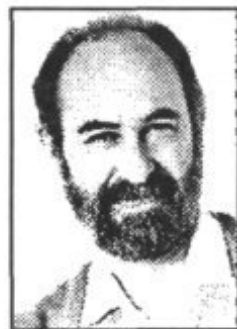
El dia 22 del mes passat es va fer la tradicional presentació del cartell que anunciarà la mostra d'enguany, original d'Ellis Jacobson. Després dels sopar es dué a terme una roda de premsa amb el president de la confraria, Pere Bonnín, el Director General d'Agricultura del Govern Balear, Jaume Darder, i el pintor Ellis Jacobson, en el decurs de la qual es plantejaren diversos problemes relacionats amb el vi i la vinya de les illes.

Tots els que vulguin visitar la mostra ho podran fer durant els primers dies de juny al Parc Municipal de Manacor, dins els programes de les Fires i Festes de primavera.

Des d'aquí volem encoratjar la confraria de Tastavins de Manacor per la bona tasca que estan duent a terme, contribuint notablement a augmentar la cultura gastronòmica de la comarca de llevant.

Josep Cortès

## Gastronomia



A mitjan mes passat l'Associació Gastronòmica Badia de Cala Millor va convidar a dinar els mitjans de comunicació de la zona al restaurant *Es Llogaret*, situat a la carretera de Son Carrió a S'Illot, tot just abans de travessar el torrent.

Aquesta associació es va fundar l'any 1989 i en formen part professionals de la restauració i particulars interessats en temes gastronòmics. Mensualment fan un dinar públic, sempre a un restaurant diferent, i cada dimarts tenen una reunió de treball per tractar diversos temes relacionats amb la gastronomia.

La seva activitat de més renom, però, és la Mostra Gastronòmica que pel setembre de cada any organitzen a la zona costanera, aprofitant l'avançament de la Setmana del Turista. Sense voler-se comparar amb la que es duu a terme a Ciutat amb la Cuina Mallorquina, aquí es pretén oferir uns plats vistosos en la seva presentació i que el públic també tenguí l'oportunitat de degustar.

En el dinar ens oferiren, d'entrada, un bufet fred integrat per

- \* *Crudités* de pastanaga rallada, tomàtiga, api i cogombres.
- \* Musclos amb escalivada.
- \* Calamar amb trampó.
- \* *Aguacate* a la vinagreta amb gambes *cambridge*.
- \* Ensalada de mongetes.
- \* Coca de Son Carrió.

I després bè de Valladolid al burjó, tot regat amb vins Perellada, del Penedès, i Rioja Glorioso del 82.



## El pacte: governar amb minoria



Quan ja fa mes d'un mes que el batle va cessar la primera tinent de batle de tots els seus càrrecs, la resta dels firmants del pacte de govern sorgit a rel de les eleccions d'ara fa un any no ha decidit encara si hi haurà una recomposició de l'equip, si es donarà entrada a altres grups, o si, en darrer terme, decidirà governar en minoria.

Els diferents mitjans de comunicació de la província, en diverses ocasions, han llançat la possibilitat d'un nou pacte, i d'una manera insistent han especulat que el nou membre de l'equip de govern que cubriria el lloc deixat per la representant del P.S.O.E. seria en Tomeu Pont, únic regidor de C.B. a l'Ajuntament; també s'ha plantejat la possibilitat de que la representant d'Unió Mallorquina, Bàrbara Genovart, inclosa dins la llista del PP-UM, rompés amb aquest partit i s'incorporàs a l'equip de govern; i, per últim, queda el representant del P.S.M., Toni Sansó, que segons rumors darrerament també ha sigut una mica festejat.

Però tot això són simples especulacions. Analitzem cada una d'aquestes possibilitats.

La primera, la d'en Tomeu Pont. Les diferències personals amb alguns membres de l'equip de govern segueixen vigents, encara que possiblement amb no tanta força com abans. L'entrada d'en Tomeu Pont seria possible sempre i quan no hi hagués condicions prèvies per part d'en Tomeu,

però això pareix que no és així, ja que, segons rumors, diuen que en Tomeu ja ha insinuat que en cas de entrar dins el pacte seria estant dins la Comissió de Govern i assumint la delegació de Turisme; si això és així sembla que no pot anar bé, ja que cap dels grups que donen suport al batle estaria disposat a cedir les seves competències. Per tant, la possibilitat de que Convergència Balear assumeixi l'àrea de Turisme és realment molt llunyana, vistes les posicions de cada un i tenint en compte les darreres votacions als últims plenaries per part d'en Tomeu. Es descarta, en principi, aquesta entrada a l'equip de govern, però la política és l'art de lo impossible, i la firma d'unificació entre C.B. i U.I.M. poden fer canviar tots aquets condicionats.

La segona opció tampoc no té massa sentit, principalment si analitzam la situació personal de la regidora d'U.M., malgrat el darrer congrés d'aquesta formació política plantejés clarament un distanciament ideològic del seu soci polític, el P.P., que no equival a rompre el pacte signat entre les dues formacions. Per tant, si entràs la representant d'U.M. també hi entrarien els altres dos membres de la llista PP-UM que hi ha a l'Ajuntament. És una possibilitat, però també molt llunyana i que avui per avui és pot descartar totalment.

La tercera opció, la d'en Toni Sansó, és probablement la que tendria més possibilitats, però pens que en Toni, ara per ara, no està massa disposat a entrar a formar part de l'equip de govern, sobretot si tenim en compte que la darrera experiència li va suposar un cert desgast polític que li va fer perdre un regidor a les darreres eleccions. Si a això hi afegim les diferències, principalment en matèria urbanística, que preconitzen uns

i altres, es pot veure que en Toni no està massa disposat a perdre la seva independència política, lo que no vol dir que en temes puntuals no pugui donar suport a l'equip de govern; l'opció d'en Toni també es pot descartar.

Vegem ara la situació del pacte una vegada quedat en minoria. Analitzada la composició del que diríem oposició, veim que tan sols amb alguns temes molt puntuals podrien comptar amb una majoria; la possibilitat de mocions de censura és impensable, per no dir impossible; temes complicats en principi no n'hi ha; actualment l'Ajuntament està treballant amb una planificació del passat consistori: aigües residuals, embelliment de s'Illot, normes etc.; temes importants de l'actual govern, com són els pressuposts i el tema de la casa de la plaça Major han sigut aprovats...; tot això dóna a l'equip de govern un marge molt ample de temps per poder maniobrar, de tal manera que avui per avui l'equip de govern pot governar en minoria perfectament i sense cap problema. Tan sols seria necessari negociar alguns temes, molt puntuals, que en principi no suposarien massa dificultats.

El problema es planteja en la necessitat que tindrà l'equip de govern per dur a terme la feina pròpiament dita, però això tampoc no suposarà massa dificultat, si tenim en compte que l'àrea que ha deixat la representant del P.S.O.E té el suport tècnic de l'assistent social; pens que l'actual equip de govern és possiblement l'únic que fins ara es pot permetre el luxe de governar en minoria sense massa dificultats. El tenir-les o no tenir-les dependrà del mateix equip de govern.

**Ignasi Umbert i Roig**



Com que l'endemà era festa a Son Carrió, el batle, que darrerament per res del món vol contribuir a refredar les relacions amb els carrioners, no fos cosa que li donassin qualche disgust, va considerar oportú retrassar una setmana el ple ordinari de maig, i per això es va celebrar el dia 14 en lloc del dia 7, que és com havien quedat ara fa un any. No és que hi hagués massa temes per discutir, però si un homo adesiara no s'acosta per la casa de la vila per veure quin cantet fan els seus il.lustres dirigents, arriba un moment que com a passa de tot, i això no acaba d'esser lo seu.

-És ver que el batle no vol qüestions amb els carrioners, però no em pots negar que en Mateu tampoc no li dóna massa motius: ¿T'has fitxat que enguany, en el programa de festes no va firmar com a *batle de Son Carrió*, sinó com a *delegat*?

-Vaja si m'hi he fitxat! Amb el rebumbori que es va armar l'altra temporada enguany tot ha estat una bassa d'oli, llevat del tema de l'expulsió de na Jerònia. Però deixem-ho anar, que a la darrera revista ja en parlarem abastament.

-Bé, idò, conta'm coses.

-El primer tema que val la pena esmentar fou l'entrega per part de n'Antoni Sansó de la peça de ceràmica que en Pepe Dagnino li havia reclamat en acabar el ple del mes anterior. Va dir que considerava que era seva, però com que representava una amistat perduda la deixava en dipòsit al Museu Arqueològic Municipal. A l'hora d'acceptar-la en aquestes condicions na Jerònia va considerar oportú

sortir del saló d'actes per mor del seu parentesc amb l'artista, i la resta va acceptar l'entrega per unanimitat.

-I què tal era la peça?

-A mi em va agradar, però el batle em va semblar que deia que pareixia un paraigüer. La veritat és que hi ha paraigüers preciosos, però amb això dels gusts, ja se sap...

-A lo millor ara tornaran mirar de relançar el Museu...

-No crec que ploqui d'aquest tro. I parlant de museus, en Guillem Llull va proposar que demanassin al director del Museu de Mallorca a veure si els deixaria el *Mars Balearicus* que trobaren prop de Son Carrió, almanco durant un parell de dies, i així la gent el podria veure amb calma.

-I què et sembla que li contestarà en Rosselló Bordoy?

-Que miri a veure si li riu o que pugui aquí i veurà Portopí. I per ventura sols no li contestarà i se'l quedarà mirant fent la mitja. Tot depèn de com el trobi.

-Amb lo que li va costar dur-se'n els del museu d'Artà, que em tirin d'una passa si els deixa atracar-s'hi a menys d'un metre. Bo és ell!

-Després na Jerònia va presentar una moció d'urgència, per debatre la permuta de les obres de la plaça Nova amb el 10% d'aprofitament mig del polígon 36-A, tema que ja s'havia tractat en el ple anterior al qual ella no va poder assistir per trobar-se de viatge. Posada a votació la urgència del tema les forces quedaren empata-des a cinc vots, amb l'abstenció de n'Antoni Sansó, però a la segona ronda el representant del PSM va votar en contra per considerar que el tema ja s'havia debatut abastament a la darrera sessió plenària.

-¿I com és que n'Antoni no en va voler parlar, si a l'altre ple s'havia abstès perquè no ho acabava de veure clar? Si ara li oferien una segona oportunitat, ¿com és que no la va voler aprofitar?

-No ho sé, però crec que les ferides entre els dos socialistes encara

són massa fresques i no li va voler donar l'oportunitat de defensar la seva postura públicament. Crec que es va equivocar, perquè, si bé l'apassionament és necessari per qualsevol activitat, consider que les decisions polítiques s'han de prendre en fred. És el cap el qui ha de comandar, no el cor. Hauria quedat més bé si, malgrat les discrepàncies personals, hagués fet costat a la proposta de na Jerònia. *Lo cortés no quita lo valiente*, diuen els forasters.

-I hagués recordat a l'equip de govern que ja no disposa d'una majoria i que li convé fer el cap viu.

-Ja veurem com pren la cosa, perquè tendran més oportunitats de fer plet. En Guillem Llull, parlant, d'un altre tema, gran defensor de l'economia turística, va demanar a veure per què en els parquímetres només sortien les instruccions en català i no en anglès o alemany, cosa que també succeïa en els cartells que informen de la ubicació de l'oficina de turisme. En Miquel Galmés li contestà que l'oficina, com per tot, estava anunciada amb una "i", i que creia que tothom entenia perfectament que això volia dir "informació". En Guillem li respongué que ell sí que ho entenia, però per ventura els estrangers no.

-Es veu que dubta de la capacitat intel.lectual dels *guiris*, aquest carrioner. Vés a sebre si té raó! Jo, en lloc de posar més cartells en els aparcaments, hi posaria un municipal a cada un, i així, al temps que donarfem una imatge més internacional i vistosa, de pas entretendríem els nostres guardians de l'ordre, que moltes vegades no saben on fermar l'ase i es passen fora-poble.

-Tu sí que ho ets ase! No és estrany que amb aquestes sortides el batle digui que de la premsa no se'n poden fiar massa.

-I ho va dir dins el saló d'actes, revestit de tota la prestància del seu càrrec?

-Allà mateix.

-Idò deu esser ver.



## acampada '92

Enguany en lloc de realitzar un viatge d'estudis per part de l'alumnat de vuitè, es va fer una acampada general, és a dir, de tots els cursos de l'escola.

L'acampada s'inaugurà el 12 de maig amb el nom d'EFOL 92, al jardí de l'hotel Apolo (Port d'Alcúdia).

Els assistents, nins i nines, eren 240. Es va destinar tot un bloc per cobrir aquestes places.

Cada curs representava un país determinat, i així es va dur a terme una exposició cultural a l'entrada de l'hotel, on es varen instal·lar els expositors amb els aspectes més rellevants de cada país.

L'ambient fou molt agradable i la gent s'ho va passar força bé.

Va tenir una duració de 3 dies, i per alguns, sobretot els més grans va ser curta.

Els més petits (4-5 anys) també hi assistiren i cal destacar l'actitud positiva, malgrat l'escassa edat.

Aquesta acampada va tenir un gran èxit i no s'ha limitat només al curs de vuitè, sinó que ha donat participació a tots els cursos. Donam l'enhorabona als pares per la rebuda que tingueren.

## Asfaltat

Aquests dies, uns quants carrers, els primers que varen obrir i els més centrals han estat asfaltats. Alabam la bona iniciativa de l'Ajuntament, de part de totes les dones que ja estaven fartes de llevar pols, i esperam que pròximament asfaltin la resta de carrers. Desitjam que no sigui com els nostres veïns i no s'hagin d'obrir un altre cop per problemes a la xarxa de clavegueram.

## Festival

Amb l'objectiu de recaptar "fondos" per tal d'anar a l'acampada, les nines i nins de l'escola varen realitzar



un festival a la Sala Rigal, el cinema d'un temps.

Es feren dues funcions: una a les 17 h. i l'altra a les 21 h. amb un alt nombre d'assistència a cada una.

El festival fou presentat per na Xisca Soler i en Toni "Botones".

Cada curs va posar el seu granet d'arena, amb la seva actuació.

Per altra banda cal destacar la comèdia de l'APA i l'actuació dels professors la darrera, consistent en cantar cançons conegudes, com la d'en Marcos i en T. Penya, això va provocar grans aplaudiments per part dels nins.

Un fet a tenir en compte fou l'actuació dels nins de vuitè, i dic nins, perquè la participació dels sexe masculí en aquest tipus d'actuacions no està gaire vista.

Per acabar, enhorabona a tots els col·laboradors i esperam que l'any que ve tenguim tant d'èxit com aquest.

## Embelliment de S'Illot

Sembla que s'han acabat les obres de S'Illot. El resultat és ben visible. S'hi ha col·locat l'escultura de Pepe Dagnino. S'ha suprimit una parcel·la de zona verda, cosa realment que no té perdó de Déu, poca que n'hi havia.

L'espai que en resulta és agradós, molt adequat per passejar-se durant

aquestes nits d'estiu, llargues, caloroses, sota la lluna ampla i rodona, vermella com una síndria.

Esperem que nosaltres en puguen gaudir tant com els estrangers. Crec que el que ens manca una mica, als mallorquins, és afecte i estima cap a les nostres coses: tot és en funció del turisme. Si volem fer un canvi de la nostra infraestructura no s'ha de fer només en benefici del turista, que, en definitiva, només és de passada, sinó que ha de ser, també, per millorar la qualitat de vida dels mallorquins, residents quasi perpetus d'aquesta illa de la ex-calma.

## Campionat juvenil de fondo en carretera

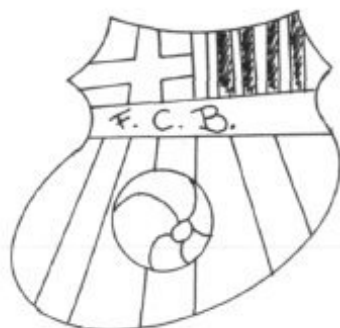
El passat cap de setmana se celebrà per les carreteres de Mallorca el campionat juvenil de fondo en carretera. Una cursa organitzada per el C.C. *Isla de Mallorca* i que fou un gran èxit de participació i col·laboració per part de les autoritats. Tot això no tendria massa importància per als lectors si no fos perquè el campió de Balears fou un jove llorençí, en Guillem Gayà.

El brau corredor s'imposà a un pilot de més de quaranta corredors, després d'una escapada de més de 50

km en solitari.

En Guillem durant la seva escapada arribà a tenir més de 2 minuts i 40 segons d'avantatge amb el grup perseguidor, i tot el fort ritme que imposà el pilot perquè el llorenç no arribàs totsol a meta, aquest ho féu amb quasi 50 seg. damunt el segon classificat. Molta sort.

## Culés



... Ciutadans de Catalunya, ja la tenim aquí!

Aquestes foren les paraules que pronuncià Pep Guardiola des del balcó de la Generalitat de Catalunya quan celebraren la consecució de la Copa d'Europa. I, un club que fa més de 90 anys que està en l'élite del futbol li era un poc necessari.-

A Sant Llorenç també es va fer festa. Després del partit una filerada de cotxes recorregué els carrers de la vila tocant les bocines i cridant el més fort que podien, a Ca'n Figó, també fou festa grossa.

Volem donar l'enhorabona a tots els culés llorencins per aquesta fita tan important.

Felicitations especials per en Tomeu de s'Olimpic, en Raya, en Melis, en Toni Lluís Hooligan, etc, etc, ...

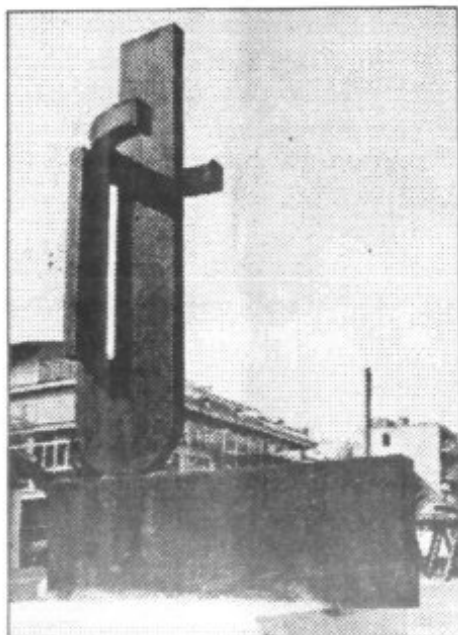
## Olimpiada

Com ja és sabut per molta gent, l'antorxa olímpica de Barcelona'92, ha de passar per Mallorca. La Flama ha d'esser portada per un grup de representants de les tres illes majors. El

passat dia 18 s'acabà de confeccionar 6la llista de les persones que faran realitat aquest somni, en total són un centenar i mig llarg, repartits de la següent manera: 20 persones en representació de l'Ajuntament de Palma, 19 de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, 66 voluntaris olímpics i 52 representants dels pobles. L'afortunada de Sant Llorenç ha estat na Margalida Fullana, una digna representant de la vila i una de les millors esportistes que han nascut a terres llorencines durant els darrers anys. Molta sort.

## Folklore

Durant la setmana del 19 al 26 de maig se celebrà a la comarca la **I Setmana Folklorica de la Costa de Llevant**. Els actes foren organitzats per les delegacions de Turisme de Capdepera, Son Servera i Sant Llorenç, recolzades amb el patrocini del Consell Insular de Mallorca i IBATUR. Hi participaren agrupacions folklòriques i bandes de música de la zona del llevant i també una important representació Bàvara de músics i ballarins. Cal destacar els dos concerts de la banda de Música, un celebrat a Cala Millor i l'altre a S'Illot (dies 21 i 22 respectivament) i l'actuació de la



Banda Juvenil a Cala Millor el dia 24. Igualment cal ressenyar els actes del dia 24 capvespre, tota una gran i extensa demostració de la música i folklore Bàvar.

## IV vuelta ciclista internacional a Mallorca de féminas.

La comissió interdepartamental de la Dona de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, patrocina aquesta volta pels dies 28, 29, 30 i 31 de Maig, juntament amb IBATUR, Consell Insular de Mallorca i els Ajuntaments de Palma, Campos, Calvià i Sant Llorenç. Creim que és una bona iniciativa per fomentar l'esport femení a Sant Llorenç; el mes que ve seguirem informant de la participació llorencina en aquesta volta ciclista.

### Sol, i de dol

## Confirmació: més notícies

Els dies 5 i 10 de Maig i 16 i 17 del mateix mes, un grup de joves de confirmació i uns quants de catequistes anarem al Port de Sóller per realitzar les segones i darreres convivències d'aquest curs de formació per a la confirmació.

Després del notable èxit de les anteriors (Febrer 92) s'esperava una major assistència de joves a aquestes darreres, cosa que no ha succeït així, per diversos motius: època d'exàmens, batiaments, comunions, feina, manca de motivació, etc.

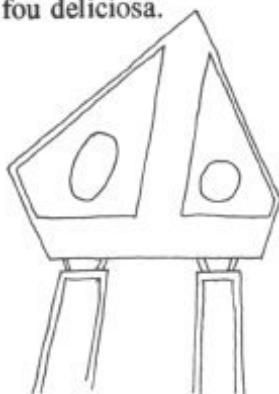
Al primer torn assistiren 31 joves dels 43 que estaven apuntats, i al segon torn només es presentaren 10 joves dels 17 que estaven apuntats. Una llàstima, ells s'ho perderen!

Els dos torns giraren a l'entorn dels mateixos eixos, que en aquest cas



eren: la pregària, el perdó, el treball en comú, el coneixement mutu, el significat de la confirmació. Realitzant una sèrie de dinàmiques, feines, domèstiques conjuntament, moments de pregària i temes de reflexió.

Així i tot encara hi va haver temps per fer una *volteta* pel Port de Sóller, i per divertir-se en la vetlada, i per acabar aquesta una bona xocolatada que fou deliciosa.



En el segon torn es produïren dos esdeveniments prou significatius: per una banda compartírem la vetlada i la xocolatada amb un grup de joves de la barriada de Son Roca (Palma), creant-se un ambient de companyerisme i diversió molt agradable. Per altra banda el dia 16 de Maig, feia 11 anys que el nostre estimat amic i ex-vicari de Sant Llorenç Ramon Lladó, al qual tot el poble recorda, fou ordenat capellà a la nostra parròquia. Els assistents a la convivència tinguérem la sort de poder celebrar-ho i compartir-ho de bell nou, uns meravellosos moments, en la seva companyia. Ell obsequià a tots els assistents dels dos torns a menjar uns bombons. Tot un detall!

Fent un punt i apart en el tema de les convivències però sense abandonar la confirmació, aquestes darreres setmanes de maig s'han anat realitzant les darreres tasques de preparació abans de la celebració de la confirmació el 30 de Maig a les 20'30h.

S'han estat assajant els cants i la cerimònia de la confirmació, així com també s'ha realitzat el mural que es posarà a la façana de l'església el dia 30, amb el lema de *Construïm Co-*

*munitat*. Ja que també coincideix que a més a més de la confirmació se celebra la inauguració de les obres de restauració de l'església. També s'està preparant l'exposició de fotografies del procés de confirmació i de la restauració de l'església, que es farà a la rectoria.

Esperem que el procés de confirmació per aquests joves no acabi el dia 30 després de la celebració, sinó que signifiqui un punt i apart en la seva vida, és a dir: un nou estil de vida, unes noves activitats, un nou camí, amb la mirada posada sempre en Jesús i amb un gran SI a Déu, als homes i al món, com a resposta. Esperem que així sigui, i ben prest es veuran els resultats

### Confirmació 91-92

## Ciclisme

Durant aquests mesos de maig i juny, les carreteres de la nostra comarca són escenari de la III Challenge Comarca de Llevant de ciclisme, competició reservada als corredors socials pertanyents als clubs ciclistes de Manacor, Artà, Son Severa, Felanitx i Sant Llorenç.

Cada club participant s'encarrega de l'organització d'una de les cinc

curses de què consta la Challenge, a més d'una etapa pròleg contrarellotge a càrrec de la Unió Ciclista Sant Llorenç.

L'ordre de les proves, que se celebren els dissabtes a les quatre del capvespre, és el següent: 23 de maig, contrarellotge individual de 3 km a Cala Millor; 30 de maig, Manacor; 6 de juny, Artà; 13 de juny, Felanitx; 20 de juny, Son Servera; 27 de juny, Sant Llorenç.

Hi prenen part un total de 78 corredors; 13 en representació de la Unió Ciclista Sant Llorenç, dels quals quatre són juvenils, un veterà B, un veterà A, un aficionat especial i sis aficionats primera.

Hi haurà trofeus per categories, per a la classificació general, per a la de metes volants i per a la de la muntanya que seran lliurats en un sopar final.

Esperem que hi hagi sort i queenguany els corredors llorencins milloren els resultats aconseguits l'any passat.

### J. Llull Vives

La Unió Ciclista Sant Llorenç vol aprofitar aquesta ressenya per donar públicament l'enhonorabona al seu soci Guillem Gayà, que el passat 24 de maig va guanyar el campionat juvenil de fondo en carretera.



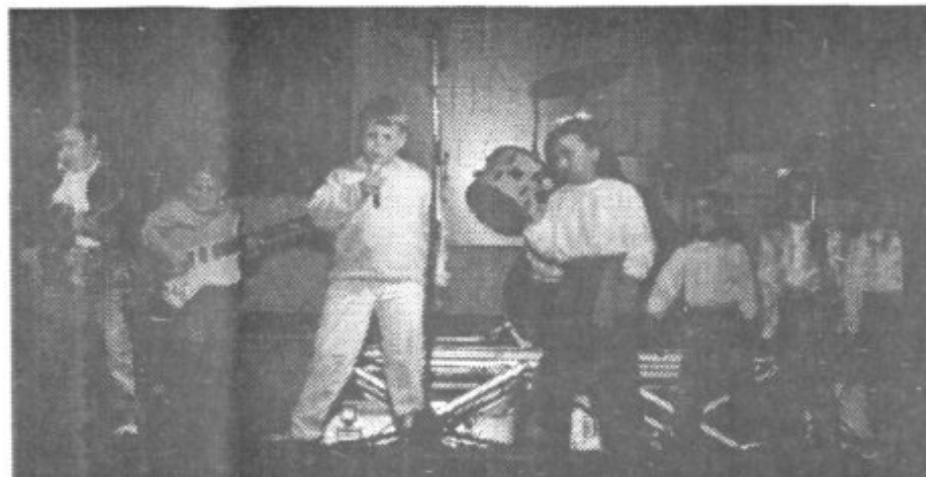
## Son Carrió en festa

...i un any més ja han tornat passar ses festes de Sant Miquel, festes que se caracteritzen per ser ses primeres de sa temporada. Potser degut a això sa gent les veu amb un poc més d'illusió i esperança.

Enguany, a la fi!, el temps ha acompanyat, i això ja és molt, ja que com sabem, la majoria d'actes se fan a l'aire lliure.

Sa inauguració de ses festes va estar a càrrec de sa banda de música que, acompanyada d'es gegants, va fer un cercavila. Seguidament don Jordi Pascual (antic rector de Son Carrió) inicià es tradicional pregó, on mos contà algunes anècdotes d'es poble de fa uns anys i remarcà sa importància històrica de sa zona.

Una vegada acabat es pregó es passà a inaugurar sa tómbola, que aquesta vegada era a benefici de l'església, per fer un nou altar. A la vegada obriren ses portes totes ses exposicions (llatra, punt mallorquí, bonsais, pintura i fotografia antiga), que mera



*Festival Hi-Fi. Al.lots de Ter en acció*

vellaren a propis i estranys.

Per acabar sa jornada inaugural d'es dimecres, sa banda de música, mitjançant es grup de metall i fusta, realitzà un concert a l'església.

Es dijous va ser es dia dedicat an es més joves, començant per sa diada infantil i acabant p'es festival Hi-Fi, on ets al.lots de s'escola interpretaren tota casta de música, amb una bona cullerada d'humor entre actuació i actuació. Ses rialles no es feren pregar.

L'endemà poguérem assistir a sa missa en honor de sant Miquel.

Com cada any, es fadrins i es casats disputaren es partit de futbol, que

se saldà amb sa victòria d'es casats per 3-2.

Es vespre fou molt animat. S'uniren s'escola de ball de Bunyola, Sis Som i Tremudança per oferir-nos un ball de bot d'aquells que fan afició. Basta dir que tota sa pista d'es poliesportiu quasi no bastava per enrevoltar al so de ses castanyetes.

D'es dissabte cal destacar es ginkama juvenil, que girà es poble damunt-davall, ja que es joves s'hi bolcaren per aconseguir es triomf.

Per sopar, res més bo que un bon bistec de porc i un poc de trampó, que poguérem menjar tots junts en es *poli*, i per baixar ses calories d'es bistec no hi ha com moure s'esquelet amb sos ritmes de *Ritme'n Blau* i sa *Salseta del Poble Sec*. Ja era ben entrada sa matinada quan es poble recuperà sa tranquil.litat habitual.

Es darrer dia de ses festes, es diumenge, també fou bastant animat, començant p'es concurs de pesca, seguint per sa carrera de *trial in door* i acabant per sa primera maraton popular de Son Carrió, on hi hagué bona participació tant carrionera com de fora-poble.

Ja s'ensuma la fi de sa festa. Tan sols resten dos actes. Es primer, es concert de sa banda de música de Sant Llorenç, i es segon, sa comèdia *Amor en blanc i negre*.

Sa comèdia era una de ses atraccions més esperades. Tot començà fa



*Aquest grup de joves són, començant per l'esquerra i per darrera: Magdalena Mascaró, Pep Brunet, Magdalena Artigues, Mari Calafat, Bel Nadal, Jaume Bassa, Miquel Galmés, Francesca Veny i Jaume Riera.*



un parell de mesos quan en Miquel Galmés se reuní amb un grup de carrioners i els proposà realitzar sa comèdia d'enguany. Il.lusionats, acceptaren aquest repte i començaren sa dura tasca d'ets assajos. Ningú no sabia com aniria, ja que tots eren principiants excepte es director, en Miquel Galmés. Així sa gent se mo-

tivà per anar a veure què passava i, si podia ser, riure un poc. Quan feia quinze segons que s'havien encès es llums sa gent ja no podia acopar boca, i fins que passà s'hora i mitja que durava s'obra cap d'es presents s'aturà de riure. Aquest grup de comedians carrioners se va animar molt amb sa reacció d'es públic, i esperen

seguir amb sa tasca començada.

I això ha estat més o manco lo que ha succeït en aquests entranyables dies. Com sempre, tothom content i satisfet d'es resultat. Esperem que tots ets anys vagi tan bé com ha anat aquest.

Molts d'anys, carrioners.

**Jaume Bassa i Maria Calafat**

El passat dia 14-5-92, el Grup Municipal Socialista presentà la següent Moció d'Urgència al Ple Ordinari, fent referència al conveni urbanístic del polígon 36-A de Cala Millor i que afecta a la remodelació de la plaça Nova de Sant Llorenç:

"En relació a la substitució del 10% de l'aprofitament mitjà del polígon 36-A, aprovada el passat Ple Extraordinari del 24-4-92, convocat durant la nostra absència, el Grup Municipal Socialista vol puntualitzar una sèrie de fets:

1.- Segons els càlculs realitzats pel Grup Municipal Socialista, els metres quadrats de solar que corresponen a l'Ajuntament pel 10% d'aprofitament mitjà, són superiors a la xifra de 6.150 m2 que figura al conveni urbanístic.

2.- Manca l'estudi econòmic que justifiqui la valoració del solar a 10.000 pts/m2, preu que està per davall de la valoració mitjana a la zona turística de Cala Millor.

3.- Segons la legislació actual, la cessió mínima obligatòria de l'aprofitament mitjà és del 15%.

4.- A la Sessió Plenària s'indicava que l'execució de les obres a realitzar per a l'ampliació de la plaça Nova es farà d'acord amb el projecte redactat i aprovat per l'Ajuntament. El Grup Municipal Socialista no té constància de que hi hagi cap projecte aprovat a tal efecte.

5.- Quan s'afirma que "el subsòl de la plaça segons avantprojecte de construcció d'aparcament quedarà en pro-

pietat exclusiva de la Junta de Compensació del polígon 36-A", no s'ha determinat prèviament per Ple si es considera pertinent o no la construcció d'aparcaments, mancant l'informe tècnic que justifiqui si les condicions del subsòl així ho permeten, i tenim ja una desgraciada experiència de la fragilitat d'aquesta zona.

6.- No s'especifica tampoc a càrrec de qui aniran els costos de construcció dels aparcaments, ni els que es considera que corresponen a l'obra dels aparcaments o a l'obra de la plaça en sí.

Així mateix, es fa la cessió del subsòl públic sense contraprestacions a canvi per a l'Ajuntament.

Davant aquestes consideracions, el Grup Municipal Socialista considera pertinent la revisió de la substitució de l'aprofitament mitjà del polígon 36-A, acompanyada dels informes tècnics necessaris per a l'aclariment d'aquests punts, i la seva resolució posterior per Plenari.



Sant Llorenç, 14 de maig de 1992"

Durant el Plenari el Batle va denegar la seva lectura -potser és la primera vegada que no es deixa llegir en veu alta una moció dins el Ple-, i posteriorment tampoc va poder esser discutida, ja que fou desestimada en una primera votació per 5 vots a favor de la urgència (CB, PP-UM, PSOE), una abstenció (PSM) i 5 vots en contra (GISC, CDS, UIM). Davant l'empat, fou necessària una segona votació, on el PSM aquest pic va votar a favor de l'Equip de Govern.

Donat que els punts exposats a la Moció tenen prou repercussió, tant per a les arques municipals, com en el concepte de gestió municipal, creim important que l'opinió pública estigui informada de com s'ha realitzat l'acord.

No entenem que un Ajuntament que ha aprovat un pressupost per a l'any 1992 amb la previsió d'efectuar un crèdit de 165.000.000 de pts. -deute que haurem de pagar entre tos, a més dels interessos i les comissions- es negui a revisar un acord on el poble hi surt perjudicat en bastants de milions de pessetes.

No estam en contra de que es realitzin convenis urbanístics, però sempre que això suposi que a l'Ajuntament se li doni el que li correspon. **No menys.**

I encara que no s'hagi deixat llegir la Moció dins el Ple, encara que no s'hagi pogut discutir, el debat està obert.

**PSIB-PSOE**



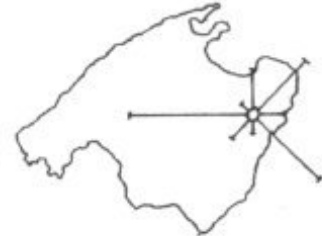
**Resum comparatiu del mes**

	1991	1992
Temperatura màxima	24	26'5
Temperatura mínima	1	2
Temperatura mitja	12'4	13'4
Temp. màx. mitja	18	19'6
Temp. mín. mitja	6'8	7'2
Boires	-	1
Tempestes	2	2
Calamarsa	-	2
Pluja (l/m2)	22'8	51'3
Dies de cel serè	8	13
Dies de cel nuvolat	19	7
Dies de cel cobert	3	10
Gelades	4	-
Pols d'Àfrica	2	-

**Pluja en el terme**

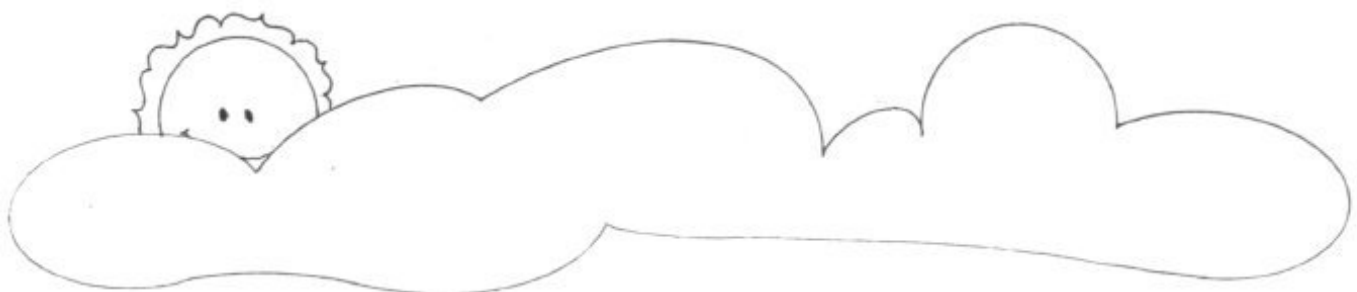
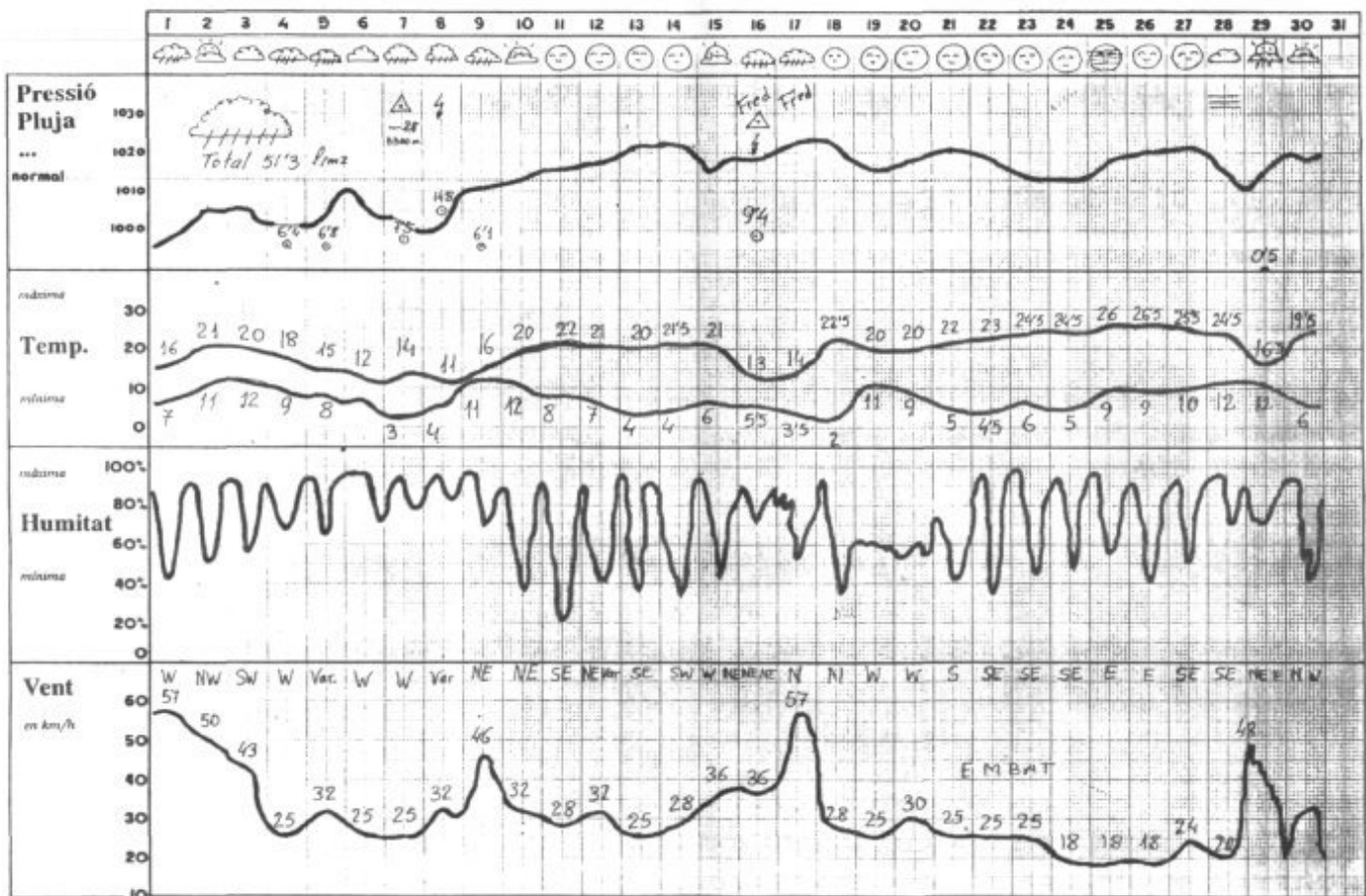
Ses Planes (Ca'n Toni)	60'5
Son Vives (Ca'n Pedro)	56
Son Roca	46
Sa Fontpella	65
Sant Llorenç (Ca'n Xesc)	51'3

**Des d'on ha bufat el vent**



**Ca'n Xesc**

Estació pluviomètrica B-480  
Sant Llorenç



## Poesia



### A LÍDIA

D'Horaci (Oda IX, Llibre III) segons el text francès directament traduït de l'original llatí per Alfred de Musset.

#### Horaci

Quan et tenia per amiga, quan cap al.lotell no envoltava amb els seus braços la teva espatlla arrodonida, al teu costat, blanca Lídia, vaig viure més joiós i més feliç que un rei.

#### Lídia

Quan per tu jo era la més cara, quan Cloe empal.lidia al costat de Llídia, Llídia, que hom celebrava arreu d'Itàlia, vaig viure més feliç i més orgullosa que Ília la romana dins els braços d'un déu.

#### Horaci

Cloe em governa a hores d'ara, Cloe, sàvia al llaut, hàbil en l'art del cant; el so dolç de la seva veu m'em-briaga de voluptat. Estic disposat a deixar de viure si, per preservar-la, els déus volguessin la meua sang.

#### Lídia

Ara em consumesc d'una amorosa ardor que res no pot apagar, pel fill d'Ornitus, aquest bell adolescent. Jo moriria dues vegades sense plànye'm si, per preservar-lo, els déus volguessin la meua sang.

#### Horaci

I què!, si en el nostre pensament l'antic amor es tornàs a encendre? Si, la blonda Cloe foragitada de ca meua, la meua porta es tornàs a obrir?, si l'ofesa Venus al jou de bronze ens digués de bell nou?

#### Lídia

Calafés, la meua única riquesa, és més bell que un sol ixent, i tu més lleuger que el vent, més prompte a irritar-te que l'aspre Adriàtic; emperò vora teu, si era el teu gust, de molt bona gana hi aniria a viure, i de molt bona gana hi moriria.

**Jaume Galmés**

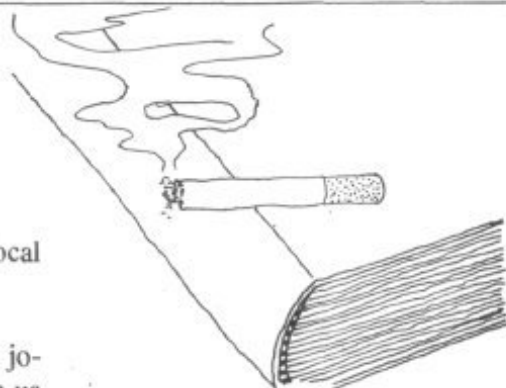
## Biblioteca

A la direcció de la revista local *Flor de Card*.

Molt bon dia! Som un grup de joves i al.lotes de Sant Llorenç que us volem demanar un favor: ens agradaria que publicàssiu aquesta carta a la vostra revista. El motiu d'aquesta petició és que ens agradaria que tots els lectors, a ser possible, sabessin el funcionament de la biblioteca municipal Mossèn Galmés.

Per començar no té ni la meitat dels llibres que vertaderament es necessiten; només hi ha els llibres i revistes que interessin a la bibliotecària. A més, en lloc de guardar els diners per llibres, ahir em vaig fixar que tenia el catàleg de *Mango* de primavera. Si això no és fer colló...!

Després, una vegada, un amic meu es va treure un cigarret i quasi el va treure defora, mentres que na Maria



Bel, venga calades! Moltes vegades envia els al.lots petits a l'estanc a comprar-li tabac, i una vegada va arribar a dir: "*Joana Maria, defora! Bé, no, si vols quedar, vés a comprar-me una capsa de Malboro*".

Estic totalment d'acord en què a una biblioteca no s'hi xerri, però crec que per dictar a un amic no t'han d'haver d'avisar. I si trobau que ho ha de fer, com és que quan ve na Jerònica -una amiga seva- es posen amb unes xerrades que tothom que hi ha dins el recinte sap el que diuen? Això és un abús de poder!

Per acabar-ho de fotre, quan te'n vas has de col.locar-ho tot en el seu lloc, llibres, cadires... Per què no ho

fa ella, tot això, ja que no fa res en tot lo dia?

Tot això i un munt de queixes més.

També ens agradaria que la biblioteca estàs oberta els dissabtes de matí, ja que els divendres, després de tota una setmana de feina, fa pesera fer-ne més.

Amb aquest munt de paraules he volgut fer sebre a tots els lectors de *Flor de Card* el funcionament irregular que manté la bibliotecària de Sant Llorenç, i per això demanaria al que ho pogués fer que hi posàs remei d'una manera o l'altra.

Ah! A tots els redactors de la revista, felicitar-vos pel vostre treball. Feis una revista *guai*!

I gràcies per tot. Adéu i fins a una altra!

**Toni de ses síquies,**  
i vint-i-tres firmes més



## 1er Certamen de pintura S'Illot '92

L'associació de veïns *Es Riuet* de S'Illot convoca el Primer Certamen de Pintura S'Illot '92 d'acord amb les següents

### BASES

1.- Hi podran participar artistes de qualsevol nacionalitat, sense límit d'edat.

2.- Cada participant podrà presentar un màxim de dues obres, que hauran d'esser originals.

3.- El tema de les obres haurà d'estar explícitament relacionat amb S'Illot (o amb na Morlanda o Sa Coma), tant si s'opta pel paisatge com per una altra temàtica (social, costumista, turística, anecdòtica, etc).

4.- S'entendrà per pintura qualsevol procediment a l'oli, acrílic, tècnica mixta, etc. No s'admetran aquarelles ni cap casta de dibuix.

5.- Les obres presentades a concurs tendran unes dimensions mínimes de 100 x 81 cm i màximes de 200 x 200 cm. S'hauran de presentar envasades amb un llistó l'amplada del qual no superi els 3 cm.

6.- Les obres es presentaran signades per l'autor i acompanyades d'una fitxa on s'hi farà constar: títol de l'obra, mides, suport, nom complet de l'autor, domicili i número de telèfon.

7.- El termini d'admissió de les obres finalitzarà el 31 d'agost. Es presentaran a la recepció de l'hotel Club S'Illot (C/ Cards, sn. 07687 S'Illot, Tel. 810034).

8.- Les entitats organitzadores se'n cuidaran de la conservació i vigilància de les obres rebudes, però no es faran responsables de les possibles pèrdues, danys, trencadures, robatoris o qualsevol altre acte aliè a la seva voluntat que es pogués produir durant el seu transport, dipòsit o exhibició.

9.- El jurat seleccionarà, d'entre totes les obres presentades, les que quedin finalistes, amb les quals s'organitzarà una exposició durant el mes

de setembre, per les festes de S'Illot. Oportunament s'anunciaran les dates.

10.- Es concedirà un únic *Premi S'Illot*, dotat amb 250.000 ptes. donades per *Pastisseria S'Illot*. L'obra premiada passarà a ser propietat de l'entitat patrocinadora.

11.- El premi no es podrà declarar desert ni esser dividit entre diversos participants. La decisió del jurat serà inapel·lable.

12.- El jurat estarà format per la galerista Montserrat Amèrica; l'advocat i col·leccionista Josep Cabrer; el dibuixant Josep Cortès; el periodista Rafel Ferrer Massanet; l'acadèmic Josep Mascaró Passariu; el crític Joan Carles Gomis i el pintor Miquel Vives. Actuarà com a secretari, sense vot, un membre de l'Associació.

13.- Les obres no premiades podran ser retirades pels seus autors en un termini de 30 dies, a comptar des de la clausura de l'exposició. Transcorregut aquest temps s'entendrà que els seus autors en renuncien a qualsevol dret.

14.- Els autors que ho desitgin podran indicar el preu de venda del quadre a l'exposició.

15.- La participació en aquest certamen implica l'acceptació d'aquestes bases i la renúncia a qualsevol reclamació.

S'Illot, abril de 1992

### Tal dia com avui

#### ARA FA 55 ANYS

\* Que construïren el primer pont del Camp Rodó.

#### ARA FA 30 ANYS

\* Que obrí les portes el primer hotel de Sant Llorenç: el *Peymar*, a S'Illot, propietat de Pere Caldentey.

#### ARA FA 10 ANYS

\* Que es va inaugurar el centre de primers auxilis de la Creu Roja, a la sortida del poble.

#### ARA FA 5 ANYS

\* Que sortiren dos llibres al carrer: *Sant Llorenç, ahir*, de Guillem Pont, dins la col·lecció *Es Pou Vell*, i *L'Associació de la Premsa Forana de Mallorca*, de Rafel Ferrer Massanet i Josep Cortès.

\* Que s'inaugurà la unitat sanitària de Son Carrió.

\* Que l'escola de Sant Llorenç guanyà el premi *Baldri Rexach*, de normalització lingüística, d'àmbit a tots els Països Catalans.

#### ARA FA 1 ANY

\* Que s'acabà l'eixamplament dels torrents del poble.

\* Que celebràrem les darreres eleccions municipals.

\* Que Rafel Umbert és el rector de Son Carrió.

Josep Cortès



**— CIAL. —**

**ES PUIG C.B.**

**—INSTAL·LACIONS SANITÀRIES—**

**C/. NOU, 37 - Tel. 83 82 99 SANT LLORENÇ**

## Notícia de Manacor



Després de tres anys de silenci, les dues col·leccions manacorines tornen a ser notícia en treure al carrer, tot d'un plegat, ni més ni menys que cinc llibres: tres a El Turó i dos a Tià de Sa Real.

Per a aquells que no ho sàpiguen, direm que ambdues col·leccions són dirigides i fundades per Miquel Àngel Riera, la primera; i, la segona, per l'autor de *Poemes a Naï* més Josep M<sup>a</sup> Llompart i el desaparegut Jaume Vidal Alcover. Val a dir que tant l'una com l'altra nasqueren amb la intenció de publicar només obres d'autors manacorins o bé que tenguessin a veure amb Manacor, tradició que s'ha mantinguda fins enguany, car dels cinc llibres editats tan sols un té a veure amb aquesta ciutat; ens referim al d'Hilari de Cara i Casaleiz, professor de Literatura a l'institut Mossèn Alcover, que fa uns anys havia tret el seu primer llibre, *L'espai del senglar*, a Tià de Sa Real, i que ara ens ofereix una segona entrega poètica a El Turó: *Quaderns d'Es Llombarts*. En aquest, n'Hilari ens dona una visió de la pròpia vida matisada pel vel de la nostàlgia (són freqüents que fan al·lusió a la infantesa i a la joventut). Les poesies solen esser llargues i descriptives: un magnífic exemple és la titulada "Mon pare". El poeta, amb l'edat, ja passats els quaranta, s'ha anat enriquint pel camí, ha après a destriar el que vera

ment compta, així, a "Mondragó", llegim:

"Viatger, atura't al llindar del bosc  
allà on corr la geneta, s'arrossega el caragol,  
l'àguila vigila.

Despulla't de planys, espolsa't de les mans  
la febre i el neguit.

Camina amb peu nu per on esclata  
la jonquera i brilla el sol damunt l'estany,  
camina per on bull l'arena i dringa el blau  
i endinsa't a l'aigua clara de l'estiu."

El llibre està tot escrit en vers lliure, duu un pròleg de Sergi Pàmies i la part titulada "Grècia" és admirable.

A *Les mosques, la por*, de Xavier Abraham, el poeta de ciutat alterna la prosa poètica i el vers. Fins ara havia publicat *Iceberg* i *Sagitari*, també és conegut per les seves lectures al Cafetí i L'Havana:

"Amb el cada dia es fan miques, antigues curolles.  
No cal assecar's trist o exhaust; encara ara, home  
encalça veure engendrar el cactus.

I al voltant, sols  
pedres  
i arenal

El millor del recull és, sens dubte, l'últim poema, titulat "Espai reservat". Tal com diu Jaume Pomar al pròleg, "fou tocat de lletraferidura a partir de la quarantena."

El darrer dels llibres editats per El Turó, és el titulat *La tardor del taronger* per l'altre jove poeta de Menàrguens (el primer fou el malaurat

Joan Barceló), en Jordi Casals, que va quedar finalista en l'última convocatòria del premi Salvador Espriu per a poetes joves. Està estructurat en dues parts de nou poemes cadascuna: "Pols de vidalba" -que comença i acaba amb un sonet- i "Breviari del temps". Els poemes mai no són excessivament llargs, sinó més aviat al contrari: són breus i mesurats, fins i tot alguns tenen rima. El prologuista, a l'hora de rastrejar-hi influències pensa encertadament en la *Catilona* de Josep Sebastià Pons, "amb el qual -diu Jordi Pàmies- té en comú la sobrietat, l'amor a la Naturalesa i l'emoció continguda." Citam "malenconia":

Dedins la meua  
mirada bruna,  
senyo la terra  
com una fulla  
que el temps s'ha cadut,  
camperduda,  
pel camí ral  
-petit fuga-  
del llarg silenci.

Quant als llibres editats per Tià de Sa Real, direm només -per raons d'espai- que es tracten d'una antologia de Jaume Pomar, prologada per en Pere Rosselló i que porta el títol "gens gratuït" de *Retorn a casa*, i d'un recull de treballs diversos a cura del valencià Lluís Alpera realitzats *L'any del Tirant*.

**Jaume Galmés**

### Viatges Ultramillor

Agència de viatges del grup A, títol 999

Carrer del Sol, 19  
Tel. 585720

Cala Millor (Mallorca)

## Escrivá de Balaguer: A qui molesta aquest sant?

Mor un home, un sacerdot; després de la seva mort 69 cardenals, 241 arquebisbes i 987 bisbes (és a dir, més d'un terç dels bisbes del món) i 41 superiors d'ordres i congregacions religioses, escriuen a la Santa Seu sobre la mateixa convicció: aquest home fou un sant. La Santa Seu rep, a més, 6000 cartes provinents de 100 països a les quals s'expressa la mateixa idea.

Sis anys després de la seva mort, la Santa Seu comença a investigar, i els que defensen que fou un sant presenten dos volums de més de 800 pàgines, amb testimonis de les persones que ja el consideraven sant en vida. Però tot això no basta encara per tal de declarar santa una persona. Es necessita, a més, provar que va viure heroicament la vida cristiana i que és intercessor des del cel. Llavors arriba a la Santa Seu un volum de 672 pàgines, que recull 1500 narracions signades de favors atribuïts a la seva intercessió, seleccionades entre 10000 narracions de favors provinents de 40 països d'arreu del món.

Mentrestant, a la premsa internacional, els testimonis a favor de la seva santedat se succeeixen, signats per personalitats rellevants. Un volum de 600 pàgines recull els testimonis d'un futur Papa (el cardenal Luciani), i de nombrosos cardenals dels cinc continents: Baggio, Parente, Pignedoli, Otunga, Carberry, Rossi,...

Comença un minuciós procés que es perllonga 6 anys i mig: consta de 980 sessions i hi intervien 92 testimonis que el varen conèixer personalment. La tercera part el conegueren en terminis que van d'entre els vint i els quaranta anys. Entre aquestes persones hi ha 4 cardenals, 4 arquebisbes, 7 bisbes, 28 sacerdots i 5 religiosos. I més del 50% dels testimonis no pertanyen a la institució que fundà aquest sacerdot.

El procés és meticulós: a cadascun

d'aquests testimonis se li fan 265 qüestions específiques sobre la vida d'aquest sacerdot. Qualsevol declaració pot aturar indefinidament el procés. En acabar, es recull un material que ocupa 22 volums, amb un total de prop de 11000 pàgines manuscrites a un espai. A tot això s'han d'afegir 5 volums més, amb material d'investigació.

Aquest sacerdot va escriure molt: les seves obres sumen 13000 pàgines, reunides en 71 volums, que també són analitzats. Quatre teòlegs censors, que no tenen res a veure amb ell, analitzen tot aquest munt de material escrit.



A més, un equip d'especialistes en Teologia, Història de l'Església i Dret Canònic, presenta una documentada relació de la seva vida i virtuts, juntament amb 4 volums amb un total de 6000 pàgines. Els Consultors Teòlegs estudien tot aquest material i donen el seu parer: aquest home va viure heroicament totes les virtuts cristianes.

Però l'Església no en té suficient encara: exigeix un miracle que corrobore aquesta santedat de vida que la investigació acaba de demostrar. I una nit de juny de 1976, una religiosa

en estat terminal, sense cap tipus de relació amb la institució d'aquest sacerdot, menys l'oració d'una cosina seva que viu a una altra ciutat i que prega per ella, queda completament curada: juntament amb els seus tumors li desapareixen totes les malalties que l'havien postrada al mateix límit de la mort. I recomença les seves activitats habituals de monja, sense que hagi rebut tractament mèdic de cap tipus. A més, es presenta tota la documentació d'altres 20 curacions atribuïdes a la intercessió d'aquest sacerdot.

Un equip de prestigiosos especialistes i de Consultors Teòlegs examina aquest suposat miracle. L'opinió és positiva. Ho examina una comissió de cardenals i bisbes, que també dona el seu vot positiu unànime.

Mentrestant, continuen tant els favors materials com els espirituals. I es presenten 75000 relacions signades, d'arreu del món, que contenen gràcies obtingudes mitjançant la seva intercessió. A la vista de tot això, el Papa decideix pujar-lo als altars.

En aquest moment arriben unes poques persones -tres, quatre, cinc-, molt condicionades per la seva situació biogràfica personal, algunes de les quals la Santa Seu no ha volgut escoltar malgrat la institució que fundà aquest sacerdot les hagués proposades com a testimonis. Però la Santa Seu pensa que els judicis d'aquestes persones són insuficients o que hi tenen massa d'apassionament. De totes maneres, la seva postura és molt coneguda, perquè escriuen llibres -qualcú, en té més d'un- sobre aquest tema i, a més, perquè la premsa s'ha fet ressò de les seves declaracions.

Idò bé. Arriben aquestes persones i diuen coses molt greus -que per sí mateixes bastarien per assegurar que aquest sacerdot va ser un farsant-, i mil qualificatius negatius més. Però el



pitjor de tot això és que aquestes persones no diuen el mateix, sinó que es contradueixen. El que uns afirmen, ho neguen els altres. I ho diuen des d'el desdeny, des de l'apassionament.

A qui creurem vostè i jo, senyor lector? ¿Pensarem que l'Església està plena de Papes beneïts, de cardenals i centenars de bisbes també beneïts, de teòlegs beneïts i de milers de persones beneïtes i al·lucinades, i que són tots uns mentiders i falsos -cardenals, bisbes, monges i sacerdots tots plegats? ¿I només hi ha quatre persones -aqueixes- que diuen la veritat? Però si creiem aqueixes persones, a quina hem d'escollir? És impossible creure-les a totes al mateix temps.

Jo tenc ja la meua opinió, senyor lector, sobre el procés de Monsenyor Escrivà de Balaquer, al qual m'he referit abans. Ara, vostè té la paraula.

**Josep Miquel Cejas**

Doctor en Ciències de la Informació  
Trad. de Luís Olivera

## Manifest

### Majoria d'edat penal als 18 anys

Per la responsabilització educativa dels adolescents.

En el Congrés dels Diputats es discuteix aquests dies una reforma parcial del Codi Penal. Una vegada més s'està a punt de perdre l'ocasió de fer quelcom simple i just: identificar la majoria d'edat civil i penal amb els 18 anys. Considerar que als 16 anys només es té el dret d'anar a la presó, ens allunya de les normes que regeixen la Justícia a la resta d'Europa.

Per això consideram:

1. L'adolescent i el jove com un ciutadà responsable subjecte de drets.
2. Negam que la resposta a les seves transgressions hagi d'esser la mateixa que per als adults.
3. La Justícia de menors ha d'esser una justícia amb totes les garanties,

però diferent, perquè els joves ho són.

4. La resposta judicial només pot ser, perquè sigui justa, l'últim recurs d'una societat que privilegia les respostes socials, educatives i culturals enfront de les conductes i els conflictes dels individus que la componen.

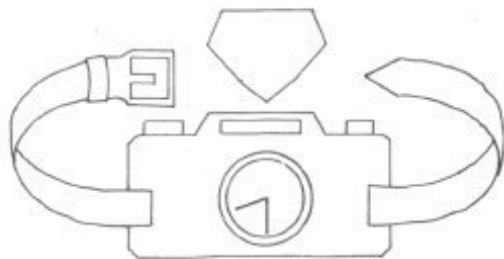
Estam a favor de l'existència d'una justícia juvenil, educativa i responsabilitzadora que situï la **majoria d'edat penal a partir dels 18 anys.**

Aquest manifest compta amb el suport de diversos col·lectius professionals i d'associacions interessades pels drets humans:

Associació Balear de Salut Mental, Associació de Juristes de Balears, Asociación Infancia y Familia, Asociación de Pedagogos i Pedagogues de les Illes, Bloc Ecologista de Campanet, Col·legi de Psicòlegs a Balears, Col·legi de Diplomats en Treball Social i AA.SS., Consell de la Joventut de les Illes Balears, Grup de Drets Humans, Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC), Comissió de Justícia i Pau, Asociación de Jueces para la Democracia, Unió Progressista de Fiscals, Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI), Confederació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Balears, Comissió de Dret Penal del Col·legi d'Advocats de Balears..

## GARCIA LYS

joieria - rellotgeria - fotografia



- \* Amplia gamma en articles de joieria, rellotgeria i fotografia
- \* Servei de reparacions de joieria i rellotgeria
- \* Objectes de regal i trofeus esportius
- \* Fotografies de carnet *Polaroid* al minut
- \* Fotografia professional de comunions, noces, bateigs...

Carrer Major, 47 \* Tel. 838351 \* Sant Llorenç des Cardassar

## Joieria Femenias

**l·listes de noces  
objectes de regal**

Rector Pasqual, 8  
Tel. 569072  
Sant Llorenç

## MOTS CREUATS



**Horizontals:** 1.-Acció de demanar allò que volem obtenir. No més. 2.-Construir un edifici. 3.-Nom de lletra. Ocell. Consonant. Part de les mandíbules dels ocells revestida d'una beina còrnia, que els serveix per a agafar els aliments, d'arma d'atac i de defensa. 4.-Al rev. Nota musical. Desgraciada. 5.-Màquina que serveix per a rentar. Coberta membranosa tenússima. 6.-La primera. Al rev. que inspira una gran tendresa, afecte. Onada. 7.-Contracció del mot cal i l'article el. Navegar contra la direcció del vent. Consonant. 8.-Imatge d'una falsa divinitat. Cridar sobre algú o alguna cosa la còlera divina, la reprovació eterna, la malaureja. 9.-Símbol de l'oxigen. Figura d'home feta de draps, de pasta. Símbol del iode. Pronom. 10.-Bastó de fusta dura i polida, lleugerament cònic, amb que s'impulsen les boles en el joc de billar. Fragment de roca dura, més aviat petit, allisat i arrodonit per l'acció de les aigües i el rodolament. Nom de lletra. 11.-Nota musical. Nom de lletra. Esclau dels lacedemonis. Símbol del nitrògen. 12.-Ferir d'ala un ocell. Fàstig. Paraula que marca una alternativa.

**Verticals:** 1.-Acció de depilar. Déu egipci. 2.-Inflor deguda a infiltracions seroses en el teixit cel·lular. Membrana estreta i prima que subjecta la part inferior mitjana de la làmina de la llengua a la part inferior de la boca.

3.-Nota musical. Cinc romans. Teixit molt fort de cotó o de canem usat en la confecció de veles de nau, tendes de campanya, etc. La primera. 4.-Fer patir fam. Líquid per a beure, esp. líquid espirituós obtingut per destil·lació com l'aiguardent, el conyac, i com aquests molts més. 5.-El conjunt dels ocellots d'un niu. Consonant. 6.-Sis-cents. Acte de moure's d'un lloc a un altre. 7.-Dues de ben iguals. Terminació verbal. Rata petita. 8.-Dit de la vianda que no és cuita. Societat limitada. Nota musical. 9.-Lletra grega. Consonant. Dins els cinc buits següents quatre vocals i una consonant. 10.-Acció de robar. Cansat. 11.-Res. Paradís terrestre. Nota musical. Símbol del iode. 12.-Un de ben totsol. Submergir-se més o menys el buc d'una nau dins l'aigua. Que no pateix cap malaltia.

## Solucions

**Horizontals:** 1.-Demanda. Prou. 2.-Edificació. 3.-Pe. Au. R. Bec. 4.-Im. Malaurada. 5.-Lavadora. Tel. 6.-A. Rac. Ona. 7.-Cal. Orsar. R. 8.-Idol. Maleir. 9.-O. Ninot. I. Es. 10.-Tac. Codol. A. 11.-Re. O. Ileta. N. 12.-Alar. Oi. Sia.

**Verticals:** 1.-Depilació. Ra. 2.-Edema. Ad. Tel. 3.-I. V. Lona. A. 4.-Afamar. Licor. 5.-Niuada. N. 6.-DC. Locomoció. 7.-AA. Ar. Rato. If. 8.Crua. SL. Do. 9.-Pi. R. Aeiote. 10.-Robatori. Las. 11.-O. Eden. Re. I. 12.-U. Calar. Sana.

## BROU DE LLETRES

T R E T I C A L A M N T  
M O O T R E V E U J E R  
A X P R A L D B E C D D  
L T E R S D A M I M A E  
V I L S Q E U I L U O F  
A D A A T R E R P R R J  
R O R T L E V O L T T E  
D P E A T B P M A A E S  
M I A M E O N A R P S L  
O P R I R D R N I L I O  
N F E S S O F I D L S O  
S A R E G L A F R I L D  
M A N T I S R D L I O F

Dins aquest brou de lletres hi trobareu els noms de deu plantes medicinals.

**Solució:** Lli, juevert, mata, ruda, talgera, estepa, malva, pi, romaní i murta.

## Demografia



## NAIXAMENTS

En Kevin Tomas Schlickman, fill d'en Bernat i na Dagmar, neix a Sa Coma dia 22 d'abril. Salut!

Filla d'en Joan i N'Aina, neix a Sant Llorenç dia 25 d'abril na Maria Antònia Mesquida Umbert. Enhorabona!

N'Antònia Galmés Melis, filla d'en Miquel i N'Antònia, neix a Sant Llorenç dia 16 de maig. Salut!

## DEFUNCIONS

Na Maria Umbert Roig, casada, mor a Sant Llorenç dia 28 d'abril. Tenia 54 anys. Descansi en pau.

N'Onofre Riera Soler, viudo, mor dia 6 a Sant Llorenç a l'edat de 89 anys. Que el vegem en el Cel.

Na Maria Galmés Soler, fadrina, va morir dia 9 a Sant Llorenç, tenia 89 anys. Al Cel la fegem.

## MATRIMONIS

N'Onofre Sancho Gomila i na Joana Oliver Umbert, feren l'esclafit dia 16 de maig a Sant Llorenç. Que tot els sigui enhorabona.

En Pere Cabrer Sureda i na Maria Bauzà Domenge, es casaren dia 23 a Sant Llorenç. Salut!

Maria Galmés

## El Gabinet de Terminologia

### un altre servei al vostre abast



El Gabinet de Terminologia, col·laborador del Centre de Terminologia **TERMCAT**, s'ha creat gràcies al conveni de cooperació que es va signar el 29 de gener de 1991 entre la Conselleria de Cultura, Educació i Esports i la Universitat de les Illes Balears, amb la finalitat de coordinar i potenciar les iniciatives en el camp de la terminologia en l'àmbit de les illes Balears.

D'acord amb el conveni de creació, el Gabinet de Terminologia durà a terme, directament o en coordinació amb el **TERMCAT**, les activitats següents:

- \* atendre consultes terminològiques
- \* planificar i coordinar la recerca terminològica
- \* vehicular la supervisió i la normalització dels termes catalans
- \* mantenir la comunicació informàtica amb el banc de dades terminològiques del **TERMCAT**
- \* difondre la terminologia
- \* difondre els criteris metodològics per elaborar diccionaris i vocabularis
- \* atendre les necessitats de formació dels especialistes en terminologia.

Les activitats del Gabinet de Terminologia es duen a terme amb les aportacions materials, econòmiques i de personal de les dues institucions que l'han creat.

El Gabinet de Terminologia ofereix un servei de consultes a fi de cobrir les demandes terminològiques dels usuaris. S'adreça fonamentalment als professionals que treballen en qüestions lingüístiques (correctors, traductors, assessors lingüístics, etc.) i, en general, a qualsevol persona que es trobi amb dubtes terminològics que

afectin un terme o un grup restringit de termes pertanyents a qualsevol àrea d'especialitat.

L'usuari es pot adreçar al servei de consultes utilitzant mitjans orals -telèfon o presència directa en el centre- o bé escrits -correu o telefax-. Per norma general, s'admeten, com a màxim, deu consultes per cada trucada. Si l'usuari té una llista més llarga de termes per consultar, es recomana que ho faci per escrit seguint els criteris següents:

1. Sempre és preferible de presentar els termes en forma de llista i ordenats alfabèticament.
2. Convé facilitar tanta informació addicional com sigui possible: contextos, equivalències en altres llengües, definicions... També són molt valuoses les propostes de l'usuari per a la normalització dels termes consultats.
3. En cas que el document que calgui revisar no sigui una llista, sinó un text, convé subratllar els termes dubtosos o bé marcar-los amb un retolador fluorescent. Això redueix considerablement el temps de revisió.

La col·laboració de l'usuari és molt important per poder resoldre satisfactoriament les consultes.

Un aspecte que cal tenir en compte és que en el servei de consultes no es fan correccions de tipus gramatical ni traduccions de textos.

El Gabinet de Terminologia, en coordinació amb el **TERMCAT**, duu a terme el seguiment de treballs terminològics. Les propostes d'aquests treballs poden provenir del mateix Gabinet o d'altres institucions i empreses, tant públiques com privades.

A més, aquesta secció ofereix:

- \* assessorament sobre la metodologia per elaborar diccionaris i vocabularis especialitzats

- \* informació sobre recerques termi-

nològiques en curs d'elaboració

- \* assessorament sobre criteris lingüístics que han de complir els termes en català

- \* organització de programes de formació en terminologia.

El Gabinet de Terminologia proporciona informació bibliogràfica d'interès terminològic sobre qualsevol àrea d'especialitat. Per a aquest fi, el Gabinet disposa d'un fons documental informatitzat.

Per accedir als serveis del Gabinet de Terminologia, cal adreçar-se a:  
 Gabinet de Terminologia  
 Edifici Sa Riera  
 C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2  
 07071 Palma  
 Tel.: (971) 17 30 62 i 17 30 15  
 (contestador automàtic fora d'horari)  
 Telefax: (971) 75 87 98  
 Horari: de 8 a 15 h.

**M. Magdalena Ramon**  
 Gabinet de Terminologia

## Telèfons

Ajuntament	56 90 03
	56 92 00
Polícia municipal	56 94 11
Polícia nacional	55 00 44
Guàrdia Civil	56 70 20
Casa de Cultura	56 90 83
Unitat Sanitària	56 95 97
P.A.C. Son Servera	56 71 68
Ambul. de Manacor	55 42 02
Son Dureta	28 91 00
Escola	56 94 83
Bombers	55 00 80
C. Roja (ambulància)	20 01 02
Jutge	56 90 46
Funerària	52 60 53
GESA	55 41 11
Grua	55 03 44



## Sant Llorenç, ahir, accidentada



Una vegada tancada la secció, s'han esdevinguts dos fets que m'omplen de goig pel que tenen de demostratiu de participació popular en la secció.

D'una banda una néta del Capità Madona m'informà que les dades aparegudes al *Sant Llorenç, ahir* del mes de març no eren exactes. Que els fets no eren els relatats, ni el lloc tampoc; a la vegada que m'informà dels noms de les persones que apareixien a la fotografia.

Això evidencia una clara falta de rigor, car moltes vegades, solament una persona és l'informant de la fotografia amb tot el risc que això comporta per manca de comprovació.

Però en aquest cas concret també mostra de quina manera uns fets extraordinaris viscuts per un membre

d'una comunitat rural poden passar de la realitat a la llegenda.

Certament tot allò de la Guerra d'Àfrica amb un mando ferit en el moment de la retirada i un llorenç que el se carrega sobre l'espatlla esquivant les bales és molt més èpic que no el fet de donar beure a un assedegat a la guerra de Cuba, malgrat el valor en el fons sigui el mateix: la generositat d'una persona humil.

El comentari, idè de la fotografia del mes de març hauria d'ésser:

"Era a la Guerra de Cuba. Els espanyols estaven sitiats i assedegats. N'hi havia un que, desesperadament, demanava aigua i ell li oferí la cantimplora.

Un fet de generositat tan senzill i humà però difícil en el seu context, canvià la vida d'un jovenell llorenç, n'Onofre *Madona*. Com a premi a

aquesta acció, i després d'anar a Madrid a parlar amb el rei Alfonso XIII, el van col·locar a l'escalafó militar."

Les persones de la fotografia són: la seva esposa Joana, les seves filles Joana -monja- n'Isabel i en Miquel, na Catalina -al fons-, el seu gendre Gabriel, don Bartomeu Quetgles, don Joan Ramis, el seu fill Onofre -que seria molts d'anys *es fuster Madona*- vora la seva esposa na Catalina *Gorriona*, na Francisca *Mena* i el seu fill Miquel.

\*\*\*\*\*

I l'altre fet és que don Jordi Pont m'informà de les persones que sortien a la darrera fotografia, la de la Primera Comunió de l'any 22.

Son les següents:

Al darrera: En Pep *Sorrilla*, en Pedro *Robí* i en Llorenç *Melis*.

A la fila del centre: En Joan *Rego*, n'Antoni *Garranxo* --- en Pere *Xema*, en Jordi *Robí*, en Llorenç *Par-rino* i en Joan Juan Juan.

I a la primera fila: en Sion *Guerreta*, un de *Ca's Beato*, en Joan de *Son Foradat*, en Joan *Parpal* i un altre.

Gràcies.



Guillem Pont